

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ปกรณ์ เพ็ญโกสกา

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

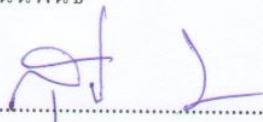
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

กรกฎาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

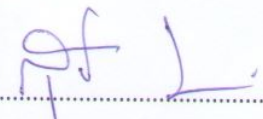
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ปกรณ์ เพ็ญโสภา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

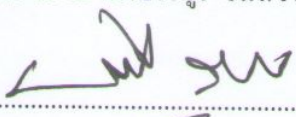

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

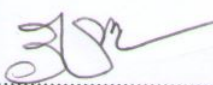
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี)

.....กรรมการ
(ดร.ชัยพจน์ รุ่งงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 19 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอนุเคราะห์ ให้คำปรึกษา แนะนำอย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวาสดี และ ดร.ชัยพจน์ รัถงาม กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่ได้ให้ข้อคิดและคำแนะนำ อันเป็นประโยชน์ ตลอดจนช่วยเหลือไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้งานนิพนธ์สำเร็จด้วยดี จึงขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.ภคณ์ภูษิต สมพงษ์ธรรม ดร.ชาย หาญณรงค์ และ ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์ ที่กรุณาตรวจสอบความสมบูรณ์ และความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย และขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ และคณะครู โรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 1 ที่กรุณาให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้สัมภาษณ์ข้อมูล วิจัยในครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยมอบเป็นเครื่องตอบแทนพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ทุกท่าน และขอขอบพระคุณทุก ๆ คนที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจ ตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้จนประสบความสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ปกรณ์ เผือกโสภา

58920864: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา;กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ/ โรงเรียนบ้านหนองปรือ/
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ปกครณ์ เพื่ออภิเษกา: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 (PROBLEMS AND GUIDED DEVELOPMENT FOR ACADEMIC AFFAIRS OF BANNONGPRUE SCHOOL UNDER THE CHONBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1)
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: สุเมธ งามกนก, กศ.ด., ประยูร อิ่มสวาสดี, กศ.ด. 106 หน้า.
ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้อำนวยการ 1 คน ครูผู้สอน 8 คน และบุคลากรทางการศึกษา 1 คน ของโรงเรียนบ้านหนองปรือ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการวิเคราะห์เชิงอุปนัย (Inductive analysis)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับ 1.1) การประสานงาน การสื่อสารกับชุมชน ท้องถิ่น องค์กรสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา ในด้านวิชาการมีน้อยเกินไป และไม่ได้รับการร่วมมือเท่าที่ควร 1.2) ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ ประสพการณ์ ด้านงานวิชาการไม่เพียงพอ 1.3) การส่งเสริมให้ครูผู้สอนหาความรู้ ทักษะ ประสพการณ์ ด้านงานวิชาการไม่เพียงพอกับครู 1.4) การจัดกิจกรรมการเรียนสอน การวัดผล ประเมินผลของครูไม่หลากหลายเท่าที่ควร

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ควรตรวจสอบความต้องการของชุมชน และจัดแหล่งเรียนรู้ด้านงานวิชาการแก่ชุมชน มีการเผยแพร่งานวิชาการของบุคคล ชุมชนท้องถิ่น องค์กร สถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูได้รับความรู้ และประสพการณ์ ในงานวิชาการอย่างสม่ำเสมอ มีทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และวัดผล ประเมินผลที่หลากหลาย

58920864: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.

(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORD: PROBLEMS AND GUIDED DEVELOPMENT FOR ACADEMIC
AFFAIRS/ OF BANNONGPRUE SCHOOL/ UNDER THE CHONBURI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

PAKORN PHUAKSOPHA: PROBLEMS AND GUIDED DEVELOPMENT FOR
ACADEMIC AFFAIRS OF BANNONGPRUE SCHOOL UNDER THE CHONBURI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1. ADVISORY COMMITTEE:
SUMET NGAMKANOK, Ed.D., PRAYOON IMSAWASD, Ed.D. 106 P. 2017.

The aim of this research were 1) to study the problems and to present guidelines for the development of the management academic affairs of Bannongprue School under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1. The main informants included one school director, 8 teachers and one education personnel of Bannongprue school. The materials using in collecting data was an interview guide. The questions surveyed the problems and guidelines for the development of the management of academic affairs of Bannongprue school under the Chonburi Primary Educational Service Area Office. Data were analyzed using content analysis.

The research found that

1. the problems of academic affairs of Bannongprue School under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 were 1) coordinating communication with local communities, 2) Teachers have inadequate knowledge and understanding of academic experience, 3) Teachers are not sufficiently motivated to acquire knowledge, skills, and experience in academic affairs, 4) The teaching activities of teacher evaluation are not as extensive as they should be.

2. guidelines for the development of academic affairs of Bannongprue School under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 1 were schools explore the needs of the community and provide academic resources to the community, teacher should publish their academic work were, schools should encourage teachers to gain more knowledge and new academic experience, these should be more variety of teaching and learning activities and evaluation measures.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
คำถามในการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของงานวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.....	9
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ.....	15
การวิจัยเชิงคุณภาพ.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	32
การเลือกพื้นที่ที่ศึกษา.....	32
ผู้ให้ข้อมูลหลัก.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
การสรุปผลและการจัดทำรายงานการวิจัย.....	35
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	60
สรุปผลการวิจัย.....	60
อภิปรายผล.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	78
บรรณานุกรม.....	81
ภาคผนวก.....	85
ภาคผนวก ก.....	86
ภาคผนวก ข.....	90
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	106

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ข้อมูลบุคลากร โรงเรียนบ้านหนองปรือ.....	10
2	สัดส่วนการบริหารงานต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	17

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
2	การบริหารงาน โรงเรียนบ้านหนองปรือ.....	12

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นชนชาติใด ๆ ก็ตาม จะต้องมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาคนให้ได้รับการศึกษา เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ แต่ละประเทศจึงมุ่งเน้นให้ประชากรในประเทศของตนได้รับการศึกษาตั้งแต่เด็ก เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ จึงมีการจัดการศึกษาขึ้นในหลายรูปแบบ และมีแหล่งให้ศึกษาหาความรู้ได้อย่างมากมาย กระจายไปตามภูมิภาคของประเทศ ตามความสามารถและความสนใจของบุคคล ทั้งนี้ก็เพื่อให้ได้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกันอย่างสันติสุข ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่โดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก, หน้า 5)

การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา เพราะจะเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุง พัฒนา การเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของการศึกษา โดยมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 12 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา (กระทรวง ศึกษาธิการ, 2546, หน้า 33-38)

จังหวัดชลบุรีได้แบ่งระบบการศึกษาประถมศึกษาออกเป็น 3 เขตพื้นที่ คือ เขต 1 ได้แก่ โรงเรียนในเขตอำเภอเมือง อำเภอบ้านบึง อำเภอหนองใหญ่ เขต 2 อำเภอพานทอง อำเภอบ่อทอง

อำเภอพนัสนิคม อำเภอเกาะจันทร์ เขต 3 ได้แก่ อำเภอศรีราชา อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง โดยในเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 นั้น มีโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด 82 โรงเรียน นโยบายการจัดการศึกษาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้กำหนดจุดเน้นการดำเนินงาน ส่วนที่ 1 จุดเน้นด้านผู้เรียน กำหนดไว้ว่า 1.1) นักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา มีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญาที่สมดุลเหมาะสมกับวัยและเรียนรู้อย่างมีความสุข 1.2) นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบ ระดับชาติ (O-NET) กลุ่มสาระหลักเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 1.3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความสามารถด้านภาษา อ่านออก เขียนได้ ด้านคำนวณและด้านการใช้เหตุผลที่เหมาะสม 1.4) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับการส่งเสริมให้มีแรงจูงใจต่ออาชีพ ด้วยการแนะแนว ทั้งโดยครูและผู้ประกอบอาชีพต่าง ๆ และได้รับการพัฒนาความรู้ทักษะที่เหมาะสมกับการประกอบ อาชีพในอนาคต ส่วนที่ 3 จุดเน้นด้านการบริหารจัดการ กำหนดไว้ว่า โรงเรียนที่ไม่ผ่านการรับรอง คุณภาพภายนอก และที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ได้รับการแก้ไข ช่วยเหลือ นิเทศ ติดตาม และประเมินผล โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทำหน้าที่ ส่งเสริมสนับสนุน และเป็นผู้ประสานงานหลัก ให้โรงเรียนทำแผนพัฒนาเป็นรายโรงเรียนร่วมกับ ผู้ปกครองชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2558, หน้า 38)

ในปีการศึกษา 2558 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 3 (NT) ของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองปรือ ทั้ง 2 รายการ คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับคะแนนเฉลี่ย ของเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด กล่าวได้ว่า จากผลการทดสอบดังกล่าว ย่อมมีความเชื่อมโยงกับการบริหารงานวิชาการโดยตรง (สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1, 2559)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหาร งานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ว่ามีปัญหอย่างไร และมีแนวทางการพัฒนางานวิชาการอย่างไร ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นข้าราชการ ครูผู้สอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และเป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีส่วนสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยตรง หวังว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะสามารถ นำไปใช้ประโยชน์ ปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และเป็นแนวทาง ในการพัฒนางานวิชาการแก่ผู้บริหารและคณะครู โรงเรียนบ้านหนองปรือให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

คำถามในการวิจัย

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 อย่างไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยใช้ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 ก) กำหนดไว้ 12 ด้าน ได้แก่

- 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) การวัดผล ประเมินผล
- 4) เทียบโอนการเรียนรู้
- 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 6) พัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา
- 7) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 8) การนิเทศการศึกษา
- 9) การแนะแนวการศึกษา
- 10) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 11) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 12) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น และ 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย 12 ด้าน ดังนี้

- 1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 1.3 การวัดผล ประเมินผลเทียบโอนการเรียนรู้
- 1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 1.5 พัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา
- 1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 1.7 การนิเทศการศึกษา
- 1.8 การแนะแนวการศึกษา
- 1.9 การพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น
- 1.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียนบ้านหนองปรือ 1 คน ครูโรงเรียนบ้านหนองปรือ 8 คน และบุคลากรทางการศึกษา 1 คน รวม 10 คน เป็นการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ทั้งโรงเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ประกอบด้วย

- 3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3.3 การวัดผล ประเมินผลเทียบโอนการเรียนรู้
- 3.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 3.5 พัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา

- 3.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 3.7 การนิเทศการศึกษา
- 3.8 การแนะแนวการศึกษา
- 3.9 การพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 3.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 3.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น
- 3.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดจากการบริหารหรือจากการปฏิบัติงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ซึ่งไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ในการวิจัยครั้งนี้ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูในโรงเรียน กำหนดไว้ 12 ด้าน คือ

1.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสม

1.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

1.3 การวัดผล ประเมินผลเทียบโอนการเรียนรู้ หมายถึง การกำหนดแนวทางการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีวิธีที่หลากหลาย ประเมินตามสภาพจริงและการเทียบโอนความรู้

1.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยใช้กระบวนการวิจัย และเพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ให้ครูสามารถนำไปศึกษาค้นคว้า เพื่อพัฒนาสื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

1.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาหรือผลิตสื่อและเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสื่อเหล่านั้นอาจเป็นสื่อที่ได้จากท้องถิ่นหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่

1.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง การสำรวจหาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม และสามารถนำไปพัฒนาให้เกิดคุณภาพทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง และใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

1.7 การนิเทศการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษา หรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครู เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นที่น่าพอใจตามจุดหมายของการศึกษา

1.8 การแนะแนวการศึกษา หมายถึง การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยความร่วมมือของครูทุกคน มีการติดตามประเมินผลกระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น

1.9 การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การจัดระบบโครงสร้างของสถานศึกษา การวางแผนการพัฒนาคูณภาพการประกันการศึกษา เพื่อรองรับการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่

1.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น

1.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น หมายถึง การร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ๆ ทุกระดับ ทั้งในเขตพื้นที่การศึกษา และต่างพื้นที่การศึกษา และสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ

1.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา หมายถึง การสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษาและความต้องการในการสนับสนุนงานด้านวิชาการ พัฒนาคูณภาพการเรียนรู้ในด้านการศึกษา รวมถึงการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดในการพัฒนางานวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียน บ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามขอบข่าย การบริหารงานวิชาการ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งกำหนดไว้ 12 ด้าน

3. ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

4. ครู หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนใน โรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

5. บุคลากรทางการศึกษา หมายถึง บุคคลผู้ทำหน้าที่ด้านงานธุรการของโรงเรียน บ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

6. โรงเรียนบ้านหนองปรือ หมายถึง โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ที่เปิดสอนระดับอนุบาลถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี จากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อ ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ
3. การวิจัยเชิงคุณภาพ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนบ้านหนองปรือ ตั้งอยู่เลขที่ 856 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองไผ่แก้ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี รหัสไปรษณีย์ 20220 โทรศัพท์ 038-292225 มือถือ 091-5824003 e-mail: nongprueschool@gmail.com สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ประวัติโรงเรียนโดยย่อ โรงเรียนบ้านหนองปรือ ก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2492 โดยมีนายเอ็งฮก แซ่ตัน เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งเป็นอาคารเรียนชั่วคราว มีนายณรงค์ เลี้ยงจันทร์ ปฏิบัติหน้าที่ครูใหญ่ เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ปี พ.ศ. 2496 นายนิ่ม นางลำดวน ดรุณณอม บริจาคที่ดิน จำนวน 8 ไร่ 24 ตารางวา (ยังไม่โอนกรรมสิทธิ์) และสร้างอาคารเรียน 1 หลัง

ปี พ.ศ. 2504 เปิดสอนระดับประถมปลาย (ป.5-ป.7) เพิ่มเติม

ปี พ.ศ. 2516 นายนิ่ม นางลำดวน ดรุณณอม โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่ทางราชการ

ปี พ.ศ. 2523 โอนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ไปสังกัด สปช.

กระทรวงศึกษาธิการ

ปัจจุบันมีผู้บริหาร จำนวน 1 คน ข้าราชการครู จำนวน 9 คน ครูอัตราจ้างจำนวน 1 คน พนักงานบริการ (นักรการภารโรง) จำนวน 1 คน เปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 1 ข้อมูลบุคลากรโรงเรียนบ้านหนองปรือ

ประเภทบุคลากร	เพศ		ระดับการศึกษาสูงสุด				
	ชาย	หญิง	ต่ำกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
ผู้อำนวยการ	1	-	-	-	1	-	-
รองผู้อำนวยการ	-	-	-	-	-	-	-
ครูประจำการ	2	6	-	7	-	1	-
ครูอัตราจ้าง	-	1	-	1	-	-	-
ครูธุรการ	1	-	-	1	-	-	-
พนักงานบริการ	1	-	1	-	-	-	-
รวม	5	7	1	9	1	1	-

ที่มา: รายงานประจำปีโรงเรียนบ้านหนองปรือข้อมูลนักเรียน (ณ วันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2559)

จำนวนทั้งหมด 160 คน เป็นชาย 100 คน หญิง 60 คน

ข้อมูลอาคารสถานที่

อาคารเรียน	จำนวน 4 หลัง
อาคารประกอบ	จำนวน 1 หลัง
ห้องน้ำ	จำนวน 2 หลัง
สนามเด็กเล่น	จำนวน 1 สนาม
สนามฟุตบอล	จำนวน 1 สนาม
สนามบาสเกตบอล	จำนวน 1 สนาม
สนามตะกร้อ	จำนวน 1 สนาม
สนามเปตอง	จำนวน 3 สนาม
บ้านพักครู	จำนวน 2 หลัง

ภารกิจของโรงเรียน

โรงเรียนบ้านหนองปรือ เปิดดำเนินการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีภารกิจ ดังนี้

1. ภารกิจหลัก

1.1 การจัดการศึกษาระดับก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีอายุ 5 ปี จนถึงอายุ 6 ปี ให้กับเด็กทุกคนจนจบหลักสูตรและมีคุณภาพตามหลักสูตรที่กำหนด ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

1.2 การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนที่มีอายุย่างเข้าปีที่ 7 จนถึงอายุ 12 ปี ให้กับเด็กทุกคนจนจบหลักสูตรและมีคุณภาพตามหลักสูตรที่กำหนด ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

1.3 การจัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีส่วนจัดทำสาระเกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

1.4 พัฒนากระบวนการเรียน การสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน

1.5 จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานประจำปีแสดงต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

2. ภารกิจเสริม

2.1 การดำเนินงานประสานความร่วมมือตามแผนงาน/ โครงการในการพัฒนา ด้านต่าง ๆ ร่วมกับองค์กรส่วนท้องถิ่นและท้องถิ่น ชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน

2.2 การดำเนินงานตามโครงการพิเศษ นโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

1. การบริหารจัดการศึกษา

โรงเรียนบ้านหนองปรือ แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 ด้าน ได้แก่

ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ผู้บริหารยึดหลักการบริหาร/เทคนิคการบริหารแบบ PDCA

ภาพที่ 2 การบริหารงานโรงเรียนบ้านหนองปรือ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ของสถานศึกษา

วิสัยทัศน์

ภายในปี พ.ศ. 2559 โรงเรียนบ้านหนองปรือ เป็นโรงเรียนคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ รักวัฒนธรรมไทย ใส่ใจชุมชน เป็นคนดีของอาเซียน

พันธกิจ

1. พัฒนาและส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ พร้อมเป็นสมาชิกในสังคมอาเซียนที่ดี
2. พัฒนาและส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นมืออาชีพอย่างต่อเนื่อง
3. พัฒนาสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้
4. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานภายใต้หลักธรรมาภิบาล
5. สร้างภาคีเครือข่ายเพื่อมีส่วนร่วมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมาย

1. ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 3
2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย
3. ผู้เรียนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเสมอภาค
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถและทักษะตามมาตรฐานวิชาชีพ จัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย มีสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี นวัตกรรมที่เหมาะสม
5. โรงเรียนมีความเข้มแข็ง บริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ บรรยากาศร่มรื่น สะอาด น่าเรียน
7. โรงเรียนได้รับการสนับสนุนทรัพยากรจากชุมชน และชุมชนมีความพึงพอใจในบริการ

อัตลักษณ์ของสถานศึกษา

“วินัยดี”

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

“บรรยากาศดี กีฬาเด่น”

แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ส่งเสริมบุคลากรพัฒนาตนเอง เพื่อนำวิทยากรใหม่ ๆ มาใช้

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติทุกระดับ ผู้การเป็นสมาชิกอาเซียนที่

1. โครงการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัย
2. โครงการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการ
3. โครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น
4. โครงการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
5. โครงการศึกษาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. โครงการโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ
7. โครงการอาหารกลางวัน
8. โครงการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการนิเทศ

กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม สืบสานความเป็นไทย

1. โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมและความเป็นไทย
2. โครงการใช้หลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน
3. โครงการพัฒนาทักษะชีวิตผู้เรียน
4. โครงการโรงเรียนสัมพันธ์ชุมชน

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. โครงการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนानุเคราะห์ทั้งระบบ เน้นการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

1. โครงการพัฒนานุเคราะห์
2. โครงการพัฒนางานงบประมาณการเงิน
3. โครงการพัฒนาการบริหารงานทั่วไป
4. โครงการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศและสำมนโนประชากร
5. โครงการพัฒนาอาคาร สถานที่ และแหล่งเรียนรู้
6. โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน

บ้านหนองปรือ

โรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง มีการจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 มีผู้บริหาร 1 คน ครูประจำการ 8 คน ครูอัตราจ้าง 1 คน นักเรียน 160 คน แบ่งโครงสร้างการบริหารงาน เป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป ผู้บริหารใช้เทคนิคการบริหารแบบ PDCA

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

มีผู้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ต่าง ๆ หลายท่าน ดังนี้

การดี อนันต์นาวิ (2551, หน้า 280-281) ได้กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลัก หรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น
2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายใน เพื่อพัฒนาตนเอง และการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองตามความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียน เป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
4. เพื่อให้สถานศึกษาได้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาและของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2552, หน้า 29) ได้กล่าวว่า งานการบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

สันติ บุญภิรมย์ (2552, หน้า 21) ได้กล่าวว่า งานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษาโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยงานย่อยอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร วิธีสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาและงานอื่น ๆ ที่ส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการให้บรรลุผลสำเร็จ

กมล ภูประเสริฐ (2544, หน้า 6) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานอันเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกอย่างที่เป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการนั้นถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญต่อสถานศึกษามากที่สุด และยังเป็นตัวบ่งชี้ถึงระดับคุณภาพทางการศึกษา ของสถานศึกษานั้น ๆ อีกด้วย หน่วยงานทางการศึกษา และนักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการไว้หลายท่าน ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก, หน้า 33-38) ได้ให้ความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545) มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการ ไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการได้อย่างอิสระคล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการจัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547, หน้า 163) ให้ความสำคัญกับงานวิชาการ โดยถือว่าเป็นงานหลักของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ส่วนงานอื่น ๆ ถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญ รองลงมา และเป็นงานสนับสนุน ผู้บริหารที่ยึดเอางานวิชาการเป็นหลักในการบริหาร และมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ จะนำโรงเรียนไปสู่ความสำเร็จ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535, หน้า 1) กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมอยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

Smith (n.d. อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2552, หน้า 24) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ใช้เวลาไปกับการบริหารงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา ซึ่งแบ่งสัดส่วนของงานแต่ละงานเป็นร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 2 สัดส่วนการบริหารงานต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา (Smith, n.d. อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์, 2552, หน้า 24)

ลำดับที่	การบริหารงานของสถานศึกษา	จำนวนร้อยละ
1.	งานวิชาการ	40
2.	งานบริหารบุคคล	20
3.	งานกิจการนักเรียน	20
4.	งานธุรการ	5
5.	งานอาคาร สถานที่	5
6.	งานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	5
7.	งานอื่น ๆ	5
	รวม	100

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการนั้นมีความสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาเป็นอันดับหนึ่ง เป็นหัวใจหลักของการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และยังเกี่ยวข้องกับบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาอีกด้วย

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ สรุปของแต่ละด้าน

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก) กำหนดขอบข่าย/ภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 12 งาน ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลเทียบโอนการเรียนรู้
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. พัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ซึ่งในด้านต่าง ๆ ทั้ง 12 ด้าน มีแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

แนวทางการปฏิบัติ

- 1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น
- 1.2 วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินสถานภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยความร่วมมือของทุกฝ่าย
- 1.3 จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดให้มีในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้
- 1.4 นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม
- 1.5 นิเทศการใช้หลักสูตร
- 1.6 ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร
- 1.7 ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

ภาวดี ธาราศิริสุทธิ (2550, หน้า 15) หลักสูตรเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะและเจตคติ ค่านิยม พัฒนานักเรียนในทุก ๆ ด้านและเป็นเครื่องมือ

สำคัญในการพัฒนาประเทศให้ยั่งยืนก้าวหน้า บุคคลที่นำพาส่งเหล่านี้ให้ประสบผลสำเร็จก็คือครูนั่นเอง

ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร มาจากคำภาษาอังกฤษว่า Curriculum development และหากจะพิจารณาคำว่า พัฒนา (Development) จะมีความหมายใน 3 ลักษณะ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น
2. การเปลี่ยนแปลงที่มีทิศทาง และ
3. การเปลี่ยนแปลงที่ได้วางแผนไว้ล่วงหน้า

สรุปได้ว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษานั้นควรให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 และการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม เพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การนำหลักสูตรไปใช้การจัดการเรียนการสอน การนิเทศ การติดตามและประเมินผล การใช้หลักสูตร ปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสม

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

แนวทางปฏิบัติ

2.1 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ส่งเสริมให้จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ใช้ ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงปรารถนา และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.3 จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ใหม่ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2.4 การนำภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

2.5 จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอน

2.6 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู

สรุปได้ว่า ควรจัดกิจกรรมและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และให้ผู้เรียนสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง เป็นการจัดการกิจกรรมที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

3. การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

แนวทางการปฏิบัติ

3.1 กำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา

3.2 ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล และประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้

3.3 ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน

3.4 จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น พัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

สรุปได้ว่า ควรกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีวิธีที่หลากหลาย ประเมินตามสภาพจริง และการเทียบโอนความรู้

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

มีแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไว้ดังนี้

4.1 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการบริหารจัดการและคุณภาพของงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา

4.2 ส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ให้แก่แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

4.3 ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยตลอดจนการเผยแพร่ผลงานวิจัยหรือพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และงานวิชาการกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่น

สรุปได้ว่า ควรพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีคุณภาพ โดยใช้กระบวนการวิจัย และเพื่อเป็นการพัฒนาการเรียนรู้ให้ครูสามารถนำไปศึกษา ค้นคว้า เพื่อพัฒนาสื่อ ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน

5. การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มีแนวทางปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ไว้ดังนี้

5.1 ศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ

5.2 ส่งเสริมให้ครูผลิต พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน

5.3 จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

5.4 ประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น

5.5 การประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ และเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน สรุปได้ว่า ควรส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาหรือผลิตสื่อและเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยสื่อที่ได้นั้นอาจเป็นสื่อที่ได้จากท้องถิ่นหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

มีแนวทางปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ไว้ดังนี้

6.1 สำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งใน และนอกสถานศึกษา

6.2 จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา บุคคล ครอบครัว และองค์กรต่าง ๆ

6.3 จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น พัฒนาแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน

6.4 ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน สรุปได้ว่า ควรสำรวจหาแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม และสามารถนำไปพัฒนาให้เกิด คุณภาพทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ในเขตพื้นที่การศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาใกล้เคียง และใช้แหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

7. การนิเทศการศึกษา

มีแนวปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้

7.1 จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา

7.2 ดำเนินงานนิเทศงานวิชาการ การเรียนการสอนภายในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสม

7.3 ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

7.4 ติดตาม ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการ นิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน

7.5 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ และการจัดระบบนิเทศการศึกษาภายใน สถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น

สรุปได้ว่า ควรจัดระบบการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษาหรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อชี้แนะ ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือกับครู เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

8. การแนะแนวการศึกษา

มีแนวปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ (2546 ข, หน้า 36) ได้กล่าวถึงการแนะแนว ไว้ดังนี้

- 8.1 จัดระบบแนะแนวทางวิชาการและวิชาชีพภายในสถานศึกษา โดยเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการการเรียนการสอน
  - 8.2 ดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยครูทุกคนมีส่วนร่วม
  - 8.3 ติดตามและประเมินผลการจัดระบบ กระบวนการแนะแนวการศึกษา ในสถานศึกษา ประความร่วมมือ ประสบการณ์ และการจัดระบบการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น
- สรุปได้ว่า ควรจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยความร่วมมือของครูทุกคน มีการติดตามประเมินผลกระบวนการแนะแนวในสถานศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น

9. การศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มีแนวทางปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงการศึกษาการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไว้ดังนี้

- 9.1 จัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายใน การศึกษา
- 9.2 กำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐาน การศึกษา
- 9.3 วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามระบบการประกันคุณภาพ
- 9.4 ดำเนินการพัฒนาตามแผนและตรวจสอบประเมินผล เพื่อปรับปรุงพัฒนา
- 9.5 ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาหรือหน่วยงานอื่น ในการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 9.6 ประสานความร่วมมือกับเขตพื้นที่การศึกษา ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา
- 9.7 ประสานความร่วมมือกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินผล คุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษา

สรุปได้ว่า จัดระบบโครงสร้างของสถานศึกษา การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการประกัน การศึกษา เพื่อรองรับการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

มีแนวทางปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ไว้ดังนี้

10.1 การศึกษา สืบหาความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน

10.2 จัดให้ความรู้ เสริมสร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน

10.3 ส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการ

10.4 ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ และท้องถิ่น
สรุปได้ว่า ควรจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ และท้องถิ่น

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

มีแนวทางปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ไว้ดังนี้

11.1 ประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาภาครัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

11.2 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ๆ ทุกระดับ ทั้งในเขตพื้นที่การศึกษาและต่างพื้นที่การศึกษา และสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ

12. ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

มีแนวทางปฏิบัติ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กล่าวถึงการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ไว้ดังนี้

12.1 สืบหาและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ และหน่วยงาน

12.2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนางานวิชาการและพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ และหน่วยงาน

12.3 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ และหน่วยงาน

สรุปได้ว่า ควรสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษาและความต้องการในการสนับสนุนงานด้านวิชาการ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในด้านการศึกษารวมถึงการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดในการพัฒนางานวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุคใหม่ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ไพศาล วรคำ (2555, หน้า 161-172) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) เป็นการวิจัยที่ต้องการอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม ที่ไม่สนใจการวัดตัวแปรในเชิงปริมาณ แต่ต้องการค้นหาความจริงตามความหมายของกลุ่มตัวอย่าง โดยทั่วไปจะใช้การศึกษาเรื่องของวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งเป็นระเบียบวิธีในทางมานุษยวิทยา ต่อมาได้ประยุกต์ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในทางการศึกษาด้วยเช่นกัน รัตนะ บัวสนธ์ (2550, หน้า 6) ได้ให้ความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษาไว้ว่า การศึกษาปรากฏการณ์ทางการศึกษาภายใต้สภาพการณ์ทางการศึกษาที่เกิดขึ้นตามปกติ โดยนักวิจัยเข้าไปอาศัยอยู่ร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลต่าง ๆ ในสภาพการณ์ทางการศึกษาแล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางการศึกษาอย่างลุ่มลึกรอบด้าน ด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์ระดับลึก เพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจปรากฏการณ์ดังกล่าวจากพื้นฐานการให้ความหมายของบุคคลที่เป็นคนในสถานการณ์ทางการศึกษา ตลอดจนบริบทที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการวิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา จึงเป็นกระบวนการศึกษา ที่ความ อธิบายและทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางการศึกษาตามความหมายของบุคคลในปรากฏการณ์นั่นเอง

ลักษณะการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพให้ความสนใจมนุษย์ในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม โดยให้ความสำคัญต่อพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งที่ได้แสดงออกและไม่แสดงออก ให้ความสำคัญต่อความรู้ที่นึกคิด โลกทัศน์ ค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม โดยพยายามทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมที่สืบเนื่องมาจากพฤติกรรมของมนุษย์ เพื่ออธิบายความสลับซับซ้อนของสังคมนั้น ๆ นักวิจัยเชิงคุณภาพจึงเชื่อว่า การแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลเป็นปรากฏการณ์ทางสังคม พฤติกรรมอย่างเดียวกันอาจมีเหตุผลที่เหมือนกันหรือต่างกันก็ได้ เหตุผลของแต่ละบุคคลจะถูกกำหนดโดยความเป็นมาของบุคคลนั้น ๆ หัวใจของแนวความเชื่อคือ พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกจะต้องมีความหมายกับตัวผู้แสดงพฤติกรรมนั้น จึงอาจสรุปอาจสรุปลักษณะของการวิจัยเชิงคุณภาพได้ดังนี้

1. เป็นงานวิจัยที่เน้นการมองปรากฏการณ์ในภาพรวมทั้งหมด โดยมองทุกแง่มุมอย่างรอบด้าน ไม่สนใจเพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่งแบบแยกส่วน
2. เป็นการศึกษาปรากฏการณ์ในสภาพธรรมชาติและบริบทของสังคม เพื่อทำความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ในสังคมอย่างแท้จริง นักวิจัยเชิงคุณภาพจึงต้องลงเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม สัมผัสกับแหล่งข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และตีความในเชิงมานุษยวิทยา ต้องอาศัยสัมพันธภาพอันดีระหว่างผู้วิจัยกับสมาชิกในชุมชน
3. เน้นเงื่อนไขหรือตัวแปรด้านความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ ตามความหมายที่สังคมกำหนดขึ้น เพราะเชื่อว่าสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลและเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์
4. ปรากฏการณ์ทางสังคมมีลักษณะเป็นพลวัต การวิจัยเชิงคุณภาพจึงต้องใช้ระยะเวลายาวนานพอที่จะเห็นวัฏจักรของการเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางสังคมของชุมชนนั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงคุณภาพจะใช้เทคนิคในการรวบรวมข้อมูลหลายแบบ แต่เทคนิคที่ใช้กันมากได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสาร เป็นต้น

การสัมภาษณ์ เป็นการสนทนาซักถามอย่างมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือสารสนเทศตามที่ผู้สัมภาษณ์ต้องการ การสัมภาษณ์อาจแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้สัมภาษณ์เตรียมประเด็นการสัมภาษณ์ไว้แน่นอนและรัดกุม พร้อมทั้งมีทางเลือกไว้ให้ผู้รับการสัมภาษณ์ตัดสินใจเลือก คำถามในการสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดในทำนองเดียวกับแบบสอบถาม ดังนั้นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณได้

2. การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ

- 2.1 การสัมภาษณ์เชิงสนทนา เป็นการสัมภาษณ์ที่มีความยืดหยุ่นมาก เนื่องจากมีวัตถุประสงค์ให้ผู้รับการสัมภาษณ์ได้อธิบายแนวคิดของตนอย่างอิสระ โดยผู้สัมภาษณ์เพียงแต่กล่าวนำแล้วปล่อยให้ผู้รับการสัมภาษณ์เล่าเรื่อง

- 2.2 การสัมภาษณ์โดยมีแนวคำถาม เป็นการสัมภาษณ์ที่มีหัวข้อเป็นแนวทางในการสนทนา ผู้วิจัยสามารถควบคุมสถานการณ์และทิศทางการสนทนาได้ง่ายขึ้น ไม่เสียเวลามากนัก และช่วยให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ไม่ได้คาดหวังก่อน

- 2.3 การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก เป็นการสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยเลือกสัมภาษณ์เฉพาะจุดที่ต้องการซึ่งอาจทำได้ทั้งการสัมภาษณ์รายบุคคลหรือรายกลุ่ม

ในการสัมภาษณ์ที่ดีควรมีการเตรียมการและดำเนินการสัมภาษณ์อย่างมีขั้นตอน ซึ่งขั้นตอนในการสัมภาษณ์ พอสรุปได้ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการ ผู้วิจัยควรศึกษาลักษณะของผู้ให้สัมภาษณ์ เตรียมคำถาม ลำดับคำถาม กำหนดเวลา เตรียมอุปกรณ์ช่วยในการสัมภาษณ์ และติดต่อนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ ถ้าจำเป็นอาจมีการทดลองสัมภาษณ์กับบุคคลที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างก่อน

2. ขั้นเริ่มสัมภาษณ์ ผู้วิจัยควรแนะนำตัวเอง ทักทายด้วยการให้เกียรติผู้ให้สัมภาษณ์ สร้างความเป็นกันเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ ถ้าหากจะมีการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ควรขออนุญาต และได้รับความยินยอมจากผู้ให้สัมภาษณ์ก่อน และก่อนเข้าสู่ประเด็นการสัมภาษณ์ควรหาเรื่องสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างบรรยากาศที่รู้สึกผ่อนคลายและเป็นธรรมชาติ

3. ขั้นสัมภาษณ์ พยายามใช้คำถามที่เตรียมไว้เป็นแนวทาง หลีกเลี่ยงคำศัพท์ทางวิชาการ ใช้ภาษาที่สุภาพ ไม่แนะนำคำตอบหรือชี้นำ และปฏิบัติตัวเป็นผู้ฟังที่ดี

4. ขั้นบันทึกข้อมูล ในระหว่างการสัมภาษณ์ควรสร้างบรรยากาศให้เป็นการสนทนาตามธรรมชาติให้มากที่สุด ผู้วิจัยไม่ควรจดบันทึกในระหว่างการสัมภาษณ์ หากผู้ให้สัมภาษณ์ยินยอมให้บันทึกเสียง ผู้วิจัยก็สามารถสัมภาษณ์ให้เสร็จสิ้นตามประเด็นที่เตรียมไว้ และทำการถอดเทปในภายหลัง แต่ถ้าผู้ให้สัมภาษณ์ไม่ยินยอม ผู้วิจัยจะต้องหาเวลาหยุดพักเพื่อลูกไปบันทึกข้อมูลก่อนที่จะจดจำไม่ไหวหรือสับสน เมื่อเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์แล้วจะต้องบันทึกอย่างสมบูรณ์ทันที

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาจัดระบบ แยกแยะองค์ประกอบ หาความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล อธิบายสาเหตุของความสัมพันธ์ เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจปรากฏการณ์ทางสังคมที่เป็นอยู่หรือเปลี่ยนแปลงไปอย่างลุ่มลึก เนื่องจากข้อมูลเชิงคุณภาพส่วนใหญ่เป็นข้อความเชิงบรรยาย ที่รวบรวมได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์และการวิเคราะห์เอกสาร ความถูกต้องความเที่ยงตรงของข้อมูลจึงขึ้นอยู่กับผู้วิจัยเป็นหลัก โดยทั่วไปในกระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพจะมีแนวทางให้ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเชื่อถือได้ (Credibility) ของข้อมูลที่รวบรวมมา เพื่อพิจารณาว่าข้อมูลที่ได้นั้นมีความเชื่อถือได้หรือไม่ วิธีการตรวจสอบสามเส้า (Triangulation method) ซึ่งสามารถทำได้ใน 3 ลักษณะ คือ

1. การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data triangulation) เป็นการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูลในด้านเวลา สถานที่และบุคคล โดยข้อมูลที่มีความเชื่อถือได้ถึงแม้จะได้อาจมาในเวลาที่แตกต่างกัน จากสถานที่ที่ต่างกัน หรือในข้อมูลคนละคนกันก็ต้องเหมือนกัน

2. การตรวจสอบสามเส้าด้านผู้วิจัย (Investigator triangulation) เป็นการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของผู้วิจัย (หรือผู้รวบรวมข้อมูล) หลาย ๆ คน การใช้ผู้วิจัยหลายคนรวบรวมข้อมูลจากปรากฏการณ์เดียวกัน ได้ข้อมูลเหมือนกัน ข้อมูลนั้นย่อมมีความเชื่อถือได้

3. การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีการ (Approach triangulation) เป็นการตรวจสอบความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่รวบรวมมาด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน หากใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างกันแล้วยังคงได้ข้อมูลที่เหมือนกันอยู่ก็แสดงว่าข้อมูลนั้นมีความน่าเชื่อถือได้

นอกจากวิธีดังกล่าวนี้แล้ว ผู้วิจัยอาจจะใช้แหล่งข้อมูลช่วยทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพิ่มก็ได้ ว่าผู้วิจัยตีความได้ถูกต้องตามความหมายที่เป็นจริงของสังคมหรือไม่ หลังจากตรวจสอบความเชื่อถือของข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยก็สามารถวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวทางต่าง ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ธนกร แนวน้ำพอง (2552) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไข การปฏิบัติงานวิชาการของครูระดับประถมศึกษา โรงเรียนในเขตอำเภอท่าคันโท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการ โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูระดับประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีปัญหามากกว่าครูระดับประถมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและด้านการจัดการเรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยครูจากโรงเรียนขนาดเล็กมีปัญหามากกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ แนวทางแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการของครูระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนเขตอำเภอท่าคันโท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ดังนี้

- 1) ด้านหลักสูตร ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันระหว่างผู้บริหาร และครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านหลักสูตร ควรจัดอบรมครูเรื่องการวิเคราะห์หลักสูตรและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ครูเครื่องศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เข้าใจอย่างถ่องแท้
- 2) ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ควรสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
- 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรให้ขวัญ กำลังใจครูที่ประสบผลสำเร็จในด้านการจัดการเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง ผู้บริหารหรือ

ฝ่ายวิชาการควรมีนโยบายการเรียนการสอนของครูระดับประถมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ 4) ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียน ควรจัดให้มีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินของสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง และควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาเครื่องมือวัดผลและประเมินการเรียนให้ได้มาตรฐาน

กรรณิกา อินทะเว (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการเป็นผู้บริหาร ผลวิจัย พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน คณะครูร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และวางแผนร่วมกันในการนำหลักสูตรไปใช้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ควรจัดอบรมครูเรื่องเทคนิคการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร และจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสม ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ได้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีและขั้นตอนการวัดและการประเมินผล การสร้างเครื่องมือในการวัดผลแบบต่าง ๆ ควรจัดทำแผนปฏิบัติการนิเทศภายในและกำหนดปฏิทินการดำเนินการ พร้อมทั้งมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ควรสำรวจความต้องการ หลักสูตร วัสดุอุปกรณ์การสอน วัสดุสุดสำหรับนักเรียนและจัดหาจัดซื้อตามความต้องการ ควรจัดให้ครูทุกคนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นประจำทุกปี ควรส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านวิชาการ

ศิริกาญจน์ ฉายปาน (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย สถานศึกษาในอำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาการดำเนินการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย สถานศึกษาในอำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการบริหารการเรียนการสอน ด้านการบริหารการประเมินผลการเรียน และด้านการบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย สถานศึกษาในอำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามสาขาวิชา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน มีปัญหาในการดำเนินการบริหารงานวิชาการ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แนวทางการแก้ไขการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ด้านการบริหารหลักสูตร คือ ส่งเสริม

ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการปรับปรุงหลักสูตร ด้านการบริหารการเรียนการสอน คือ ร่วมกันวางแผน และจัดระบบ การประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตรและเหมาะสมกับผู้เรียน และด้านการบริหารการนิเทศ ภายในสถานศึกษา คือ ใช้ผลการนิเทศเพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรม

เอกพจน์ โปธิวรรณ (2557) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบการบริหาร งานวิชาการ จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 จำแนกตามระดับ การศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พรรษา จุฑานุตร (2558) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีราชา สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีราชา สังกัด เทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี 6 ด้าน มีปัญหาที่สอดคล้องกัน คือ ครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจที่ชัดเจนตรงกันในการปฏิบัติงานด้านหลักสูตร การจัดทำสื่อการเรียนการสอน การวัดผลประเมินไม่เพียงพอ ขาดการสนับสนุนด้านอาคารสถานที่ การจัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์ หนังสือห้องสมุด และการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ รวมถึงหน่วยงาน ภายในระบบทวิภาคียังไม่มีการดำเนินงานด้านการประเมินหลักสูตร และการประเมินผล การดำเนินงานของห้องสมุด

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีราชา สังกัด เทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี คือ สร้างอาคารเรียนเพิ่มเติมเพื่อแก้ปัญหาห้องเรียนไม่เพียงพอ จัดหาครุภัณฑ์ การศึกษาและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ให้เพียงพอเพื่อให้สอดคล้องกับแต่ละสาขางาน ปรับระบบการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นอยู่จริง พัฒนาการเรียนการสอน

ภูวนัย บัณฑิต (2559) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อยู่ในระดับปานกลาง จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกัน

อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวิทยฐานะ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 สถานศึกษาควรจัดแหล่งเรียนรู้ ด้านงานวิชาการแก่ชุมชน ให้คำแนะนำและเป็นศูนย์กลางในการเผยแพร่งานวิชาการของบุคคล ชุมชน และควรมีการให้ จัดตั้งสมาคม ชมรม หรือมูลนิธิเพื่อสนับสนุนด้านการศึกษาของโรงเรียน เป็นการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้การพัฒนางานวิชาการ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่าง สถานศึกษา

งานวิจัยต่างประเทศ

Spirito (1990, p. 3986-A อ้างถึงใน กรรณิกา อินทะเว, 2555) ทำการวิจัยเกี่ยวกับ พฤติกรรมของครูใหญ่ในฐานะผู้บริหารทางด้านวิชาการของ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในรัฐ แคลิฟอร์เนีย ที่มีผลต่อความสำเร็จทางวิชาการของนักเรียน ได้ผลที่น่าสนใจอย่างหนึ่งว่า การพัฒนาบุคลากรของครูใหญ่มีความสำคัญต่อความสำเร็จของนักเรียน

Goodhart (1991, p. 2214-A) ศึกษาลักษณะของ โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐที่มีประสิทธิภาพ ในด้านวิชาการ ซึ่งทำการวิเคราะห์โดยศึกษาผลผลิตทางการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน ผลสัมฤทธิ์ ด้านวิชาการ ความสำเร็จของโรงเรียนและประสิทธิภาพของการวัดผล พบว่า ความเป็น ผู้นำในด้านการจัดการของผู้บริหาร ความมีคุณธรรม จริยธรรมของครูปฏิบัติการสอน และความเป็นหนึ่งเดียวของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ต่อการมีประสิทธิภาพของโรงเรียน และส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพซึ่งกันและกัน

Chester (1996) ศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารการศึกษาที่ประเทศ สหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีประสิทธิภาพสูง เนื่องมาจากการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูได้ใช้เทคนิค การสอนหลาย ๆ วิธี อภิปรายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือ ครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อ โดยไม่ให้เสียกำลังใจ จัดให้มีการอบรมความรู้ เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติมแก่คณะครูเพื่อปรับปรุงเทคนิคการสอน และจ่ายเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าที่พักให้แก่ครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

UNESCO (2000, p. 89) ศึกษาวิจัยเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในระดับมัธยมศึกษา ได้สรุปปัญหาการใช้หลักสูตรของประเทศในทวีปเอเชีย ซึ่งได้แก่ ประเทศอัฟกานิสถาน บังคลาเทศ อินเดีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และศรีลังกา ว่าปัญหาการใช้หลักสูตรเป็นหาเกี่ยวกับการขาดแคลนเอกสารหลักสูตรของครูและผู้เกี่ยวข้องกับการอบรมครู เกี่ยวกับเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ขาดประสิทธิภาพ ตำราเรียนไม่ทันสมัย ประการสุดท้าย คือ ศูนย์พัฒนาหลักสูตรขาดการวางแผน ที่ดีในการนำหลักสูตรไปใช้

จากงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ เป็นปัจจัยบ่งชี้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวในกระบวนการบริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้มุ่งการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย 12 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การแนะแนวการศึกษา 9) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 10) การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวคิดของนักการศึกษา สามารถนำความรู้ด้านการบริหารงานวิชาการมาปรับปรุงใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารใช้เป็นข้อมูลในการบริหาร การพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและงานด้านอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกพื้นที่ที่ศึกษา
2. ผู้ให้ข้อมูลหลัก
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. การสรุปผลและการจัดทำรายงานการวิจัย

การเลือกพื้นที่ที่ศึกษา

การเลือกพื้นที่ที่ศึกษา คือ โรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เนื่องจากโรงเรียนยังมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปวางแผน ปรับปรุง พัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ทั้งโรงเรียน จำนวน 10 คน แยกรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 1 คน

2. ครูโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 8 คน

3. บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยเตรียมคำถามไว้เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย โดยผู้วิจัยใช้วิธีผสมผสานระหว่างการสัมภาษณ์แบบสนทนาอย่างไม่เป็นทางการ กับการสัมภาษณ์แบบตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า โดยนำจุดแข็งของทั้ง 2 แบบมาใช้ประโยชน์ กล่าวคือ การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ จะทำให้ทราบปัญหาด้านอื่น ๆ และการสัมภาษณ์แบบตั้งคำถามไว้ล่วงหน้ามุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูทั้งโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษา โดยใช้การเก็บข้อมูลครอบคลุมขอบข่ายที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 12 ด้าน คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

เมื่อรวบรวมข้อมูลเสร็จแล้วทำการสรุปข้อมูลการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการสร้างเครื่องมือได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา จากตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นำหลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า ทั้งหมดมาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน บ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ทั้ง 12 ด้าน
3. สร้างแบบสัมภาษณ์ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
4. วิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์
  - 4.1 ประเด็นคำถามทุกคำถามต้องสัมพันธ์กับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 และเป็นคำถามที่สอดคล้องกับงานทั้ง 12 ด้าน
  - 4.2 คำถามต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ
  - 4.3 คำถามนั้นผู้ตอบคำถามต้องรู้จริงและตอบได้ รวมทั้งต้องไม่เป็นคำถามนำ และแนะนำคำตอบ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยนำประเด็นคำถามที่กำหนดไว้ เพื่อสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เสนอต่ออาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบและพิจารณา จากนั้นนำประเด็นคำถามไปปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำก่อนนำไปใช้ เก็บข้อมูล

1. นำแบบสัมภาษณ์ที่ตรวจสอบแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านพิจารณาแก้ไข ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

1.1 ดร.ภักดิ์ภูฏ์ สมพงษ์ธรรม	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.2 ดร.ชาย หาญณรงค์	อาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
1.3 ดร.ณัฐกฤตา งามมีฤทธิ์	อาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ โดยทำการแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้สัมภาษณ์กับกลุ่มเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก

2. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ 1 คน ครู 8 คน บุคลากรทางการศึกษา 1 คน รวมทั้งหมด 10 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ มีการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอยู่ตลอดเวลา กล่าวคือ ผู้วิจัยต้องวิเคราะห์และตีความข้อมูลที่ได้ตลอดเวลา ขณะปฏิบัติภาคสนามมีการตรวจสอบความถูกต้องของการสัมภาษณ์ โดยเมื่อสัมภาษณ์เสร็จแล้วแต่ละประเด็นคำถาม ผู้วิจัยจะอ่านคำสัมภาษณ์ เพื่อให้ข้อมูลยืนยันความถูกต้องอีกครั้งหนึ่ง ผู้วิจัยมีการตรวจสอบข้อมูลที่ได้ โดยการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน โดยใช้หลักการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) คือ 1) ต้องเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกัน 2) การสัมภาษณ์ 3) ตรวจสอบผู้ที่เกี่ยวข้อง คือ ผู้อำนวยการ ครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนบ้านหนองปรือ เพื่อให้ผลการวิเคราะห์มีความน่าเชื่อถือ หากการวิเคราะห์แบบสามเส้า เกิดมีปัญหว่าข้อมูลที่ได้ไม่ตรงกัน ควรมีการอภิปรายในกลุ่มของผู้ประเมินและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ว่าข้อมูลหลักฐานใดน่าเชื่อถือที่สุด ทั้งนี้ การตัดสินใจควรตั้งอยู่บนข้อมูลหลักฐานและเหตุผลที่นำมาอ้างอิงเป็นสำคัญ และควรหาข้อมูลเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์พร้อมกันนั้น ทำการศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์สร้างข้อสรุปโดยวิธีการอุปนัย (Inductive method) เป็นสำคัญ การวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ว่า การดำเนินการ 3 ประการ คือ การจัดประเภทข้อมูล (Category) การตีความ (Interpretation) และการสรุปความ (Summary) ซึ่งสามารถนำมาสรุป เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาของงานวิจัยได้

การสรุปผลและการจัดทำรายงานการวิจัย

การเขียนและเสนอข้อมูลในรายงานนี้ใช้วิธีเขียนพรรณนาวิเคราะห์เป็นหลัก โดยเมื่อเขียนจบ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้นำให้กับผู้ให้ข้อมูลอ่านบทความแสดงความคิดเห็นร่วมกัน และตีความหมายจากการสัมภาษณ์ของผู้วิจัย ว่าเที่ยงตรงตามที่ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 แล้วจึงแก้ไขข้อมูล นำเอาข้อมูลที่ได้นำมาสังเคราะห์และสรุปผล แล้วจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ถึงปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือว่าเป็นอย่างไร ความคิดเห็นที่ได้ทำการศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์โดยยึดกรอบขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก) กำหนดขอบข่าย/ภารกิจของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้ 12 งาน มีรายละเอียดดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 จากผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองปรือ นำเสนอเป็นความเรียง ดังนี้

ปัญหาที่พบ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

1.1 ปัญหาที่พบในการพัฒนาหลักสูตรด้านการพัฒนาหลักสูตรพบปัญหา ดังนี้

1.1.1 หลักสูตรท้องถิ่นนั้นชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนในการจัดทำหรือมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ผู้ปกครองแถวนี้ไม่ค่อยใส่ใจเรื่องหลักสูตรหรอก ลำพังทำงานหาเงินเลี้ยงดูครอบครัวตัวเองก็แทบจะไม่มีเวลาแล้ว” สอดคล้องกับครูผู้สอนพลศึกษาที่ว่า “ที่อยู่ที่นี่มาหลายปีชุมชนเค้าไม่เคยถามเรื่องหลักสูตรหรอก ขอแค่ให้ลูกหลานเค้าอ่านหนังสือคล่อง ๆ คิดเลขเป็น เรียนเก่ง ๆ มีสัมมาคาราวะ เค้าก็พอแล้ว”

1.1.2 หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ๆ เช่น การเพิ่มหลักสูตรอาเซียน เพิ่มการศึกษาเพื่อการมีงานทำ วิชาหน้าที่พลเมืองที่มีความคลุมเครือว่าบูรณาการกับวิชาอื่น หรือกำหนดใหม่เป็นรายวิชาเพิ่มเติม ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ที่ไปอบรมงานวิชาการ มาต้องเปลี่ยนแปลงหลักสูตรอีกแล้ว ต้องจัดตารางสอนใหม่”

1.1.3 ครูไม่ครบทุกวิชา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ครูคอมพิวเตอร์ ก็เพิ่งลาออกไปตอนนี้ ยังไม่มีครูมาสอนแทนเลย ครูประจำชั้นที่มาสอนแทนก็ปล่อยให้เด็กเปิดคอมพิวเตอร์ดูตัวเองเป็นไปตามสภาพ” สอดคล้องกับครูประจำชั้นที่ว่า ก็แค่คอยดูนักเรียน ไม่ให้ทำความเสียหายให้เกิดขึ้นระหว่างเรียนคอมพิวเตอร์ ปล่อยให้เด็กเล่นเกมบ้าง เข้าอินเทอร์เน็ตบ้าง เราก็คอยเดินดู”

1.2 ปัญหาที่พบในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนพบปัญหา ดังนี้

1.2.1 ขาดความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ของครูผู้สอน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ครูที่นี้ส่วนมากก็ไม่ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตร ไม่ได้ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรก่อนนำไปจัดการเรียนการสอน ก็สอนกันไปตามแบบที่ตนเองถนัด” สอดคล้องกับครูผู้สอนภาษาไทยที่ว่า “ครูไม่ได้ศึกษาหลักสูตรให้ละเอียดก่อนนำไปใช้” สอดคล้องกับครูผู้สอนคณิตศาสตร์ที่ว่า “เนื้อหาเยอะขนาดนี้ ไม่มีเวลาเอาหลักสูตรมาวิเคราะห์ก่อนสอนหรอก”

1.2.2 บุคลากรเรามีน้อย แล้วก็ขาดคนที่มีความรู้เรื่องหลักสูตรอย่างแท้จริง ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ไม่มีครูที่คอยวิเคราะห์หลักสูตร ครูก็มีแต่ครูใหม่ ๆ เลยไม่ได้นำหลักสูตรไปสังเคราะห์เข้ากับแผนการสอน”

1.2.3 ครูผู้สอนขาดการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ครูไม่ค่อยได้อบรมพัฒนาหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ บางทีไปอบรมคนเดียว ก็ไม่ได้มาขยายผล ก็เลยไม่มีคนรู้หลักสูตรที่ชัดเจน” สอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “ไปอบรมหลักสูตรอาเซียนมา ตัวเองยังไม่มั่นใจเลยว่าเข้าใจดี จะไปสอนเพื่อนครูได้ยังไง”

1.3 ปัญหาที่พบในการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรด้านการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรพบปัญหา ดังนี้

1.3.1 ไม่มีการนิเทศหลักสูตรอย่างจริงจัง ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ไม่ได้มีการนิเทศอย่างจริงจัง แค่พูดถึงหลักสูตรบ้างเท่านั้นเอง” สอดคล้องกับครูผู้สอนที่ว่า “ไม่เห็นมีการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรเลย มีนิเทศเทคนิคการสอนแค่ครั้งเดียว”

1.3.2 เนื่องจากเราไม่มีครูที่ทำหน้าที่วิเคราะห์หลักสูตรโดยตรง จึงมีการติดตามการใช้หลักสูตร ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ไม่มีครูวิเคราะห์หลักสูตร เรื่องการติดตามการใช้หลักสูตรยังไม่มี”

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

2.1 ปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้พบปัญหา ดังนี้

2.1.1 ยังไม่เป็นการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนภาษาไทยที่กล่าวว่า “จะจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนทุกคนมันทำไม่ได้ ขนาดบางคนยังอ่านหนังสือไม่ค่อยจะออกเลย”

2.1.2 ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน ชุมชนภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอน และครูฝ่ายปกครองนักเรียนที่ว่า “มีหน่วยงานอื่น เข้ามาจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนเพียงบางส่วน และเป็นเพียงส่วนน้อย ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ทุกชั้น”

2.1.3 ครูมีทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความสนใจของผู้เรียนน้อย ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนคณิตศาสตร์ที่กล่าวว่า “พีก็ใช้หนังสือของกระทรวงนะแหละ แล้วก็ดูจากทีวีช่องไกลกังวลบ้าง”

2.2 ปัญหาที่พบในการสรุปลงค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง ด้านการสรุปลงค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเองพบปัญหา ดังนี้

2.2.1 ผู้เรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอน “ห้องที่มีเด็กเรียนอ่อนเกือบครึ่งแล้ว พอจบทดลองทำแบบทดสอบ ไม่ผ่านมากกว่าครึ่ง”

2.2.2 ความสนใจของผู้เรียนมีน้อย ไม่แสวงหาความรู้เพิ่มเติม ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ที่ว่า “นักเรียนไม่ค่อยสนใจการเรียน เมื่อมีเวลาว่างมักเอาแต่เล่น”

2.2.3 ความพร้อมของผู้เรียนแตกต่างกัน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนภาษาไทยที่ว่า “เด็กที่นี้ส่วนมากผู้ปกครองไม่ค่อยใส่ใจ การบ้านให้ไปทำก็ไม่ส่ง ผู้ปกครองไม่มีเวลา บางคนก็พ่อแม่แยกทาง”

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลเทียบโอนการเรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

3.1 ปัญหาในการกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ด้านการกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา พบปัญหา ดังนี้

3.1.1 ไม่มีผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา จึงไม่สามารถกำหนดแนวทางได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูประจำชั้น ป.2 ที่ว่า “ไม่มีครูด้านการวัดผล ประเมินผล ครูเราก็วัดผลกันไปตามสภาพ ครูก็ออกข้อสอบกันเอง ส่วนมากก็เป็นประเภทความรู้ ความจำ”

3.1.2 ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ “การวัดผลไม่ตรงกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน”

3.2 ปัญหาในการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล ด้านการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลพบปัญหา ดังนี้

3.2.1 ไม่มีครูเฉพาะด้านในการจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล รวมถึงการจัดทำแผนการวัดผลไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “กิจกรรมของโรงเรียนมีเยอะ ทำให้สอนไม่ทันตามตัวชี้วัด นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรม”

3.2.2 ไม่มีการวัดผล ประเมินผลที่หลากหลาย ไม่สามารถสะท้อนสภาพจริงของผู้เรียนได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “เด็กนักเรียนมีความแตกต่างกัน การจะวัดผลให้ได้เท่ากันนั้นทำได้ยาก ต้องอาศัยการวัดจากด้านอื่น ๆ ประกอบกัน”

3.3 ปัญหาในการเทียบโอนความรู้ ด้านการเทียบโอนความรู้พบปัญหา ดังนี้

3.3.1 ผู้เรียนที่ย้ายมาจากโรงเรียนอื่น บางวิชาสอนเนื้อหาแตกต่างกัน ในแบบบันทึกผลการเรียนของผู้เรียนได้คะแนนดี แต่ปรากฏว่า เรียนจริงไม่เป็นไปตามคะแนนที่ได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “เด็กที่ย้ายมาใหม่บางโรงเรียนก็ให้คะแนนเด็กมาซะเกิน ไปพอมาเรียนไปสัปดาห์คนละเรื่องกันเลย เรียนอ่อนมาก”

3.3.2 ครูผู้ทำหน้าที่เทียบโอนผลการเรียนมีความรู้ที่แท้จริงในแต่ละสาขาวิชาไม่เพียงพอ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนที่ว่า “เราก็ไม่ได้ใส่ใจเรื่องเด็กย้ายมา มีความรู้ติดตัวมาเท่าไร ก็เรียนกันไปตามปกติ”

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

4.1 ปัญหาที่พบในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูพบปัญหา ดังนี้

4.1.1 ครูมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนน้อยและมองว่าเป็นเรื่องที่ยาก มีความซับซ้อน ต้องหาข้อมูลประกอบจำนวนมาก ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูพละที่ว่า “หากจะวิจัยในชั้นเรียน จะทำให้เสียเวลาในการสอน และมีขั้นตอนที่ต้องทำความเข้าใจระดับหนึ่ง”

4.1.2 ขาดการส่งเสริมให้ครูผู้สอนให้ทำวิจัยเพื่อนำผลมาพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และการศึกษาวิธีการในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “ไม่มีโอกาสได้ไปอบรมในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และอีกอย่างคือ มักไม่มีการจัดอบรมประเภทนี้มากนัก”

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

5.1 ปัญหาที่พบในการจัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดทำสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบปัญหา ดังนี้

5.1.1 โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อเนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีนั้นมีน้อย จนเป็นปัญหาในการพัฒนา ส่งเสริมให้ครูนั้นจัดทำสื่อ นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ เหตุการณ์ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมาก ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “จะทำนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ยังไง ในเมื่อเราไม่มีเงินในการจัดซื้ออุปกรณ์เลย”

5.1.2 ขาดครูผู้สอนคอมพิวเตอร์ รวมถึงผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้ด้านเทคโนโลยี การนำเอาความรู้สมัยใหม่มาบูรณาการรวมกับความรู้ หรือองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมให้เกิดเป็นนวัตกรรมที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “จะทำนวัตกรรมได้ต้องเข้าใจขั้นตอนในการทำงาน ตามระบบของเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์เสียก่อน”

5.1.3 ครูไม่ได้ให้ความสำคัญในการจัดทำสื่อเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องรอง การมีเอกสารหรือหนังสือเรียนประกอบก็เพียงพอแล้ว ครูผู้สอนต้องรับผิดชอบหลายหน้าที่ ทำให้ไม่มีโอกาสหรือเวลาในการจัดทำสื่อ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “เวลาหมดไปกับงานอื่นมากไป ทำให้เวลาสอนแทบจะไม่ทัน”

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

6.1 ปัญหาที่พบในการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการสำรวจแหล่งเรียนรู้ ทั้งในสถานศึกษานอกสถานศึกษาพบปัญหา ดังนี้

6.1.1 ขาดการส่งเสริมในการสำรวจหาแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน และการปรับทัศนคติยอมรับในความแตกต่างของผู้เรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “ไม่มีการส่งเสริมให้ค้นคว้า หาแหล่งเรียนรู้ เพราะที่มีอยู่ก็แทบจะไม่ได้ใช้เลย ครูเองก็มีน้อย”

6.1.2 แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ บางแห่งไม่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เนื่องจาก ชำรุด ทรุดโทรม ไม่มีผู้ดูแล ปรับปรุงให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ปัญหาจากจำนวนครูมีน้อย ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “ครูก็มีน้อย งานก็เยอะ ไม่มีครูดูแล”

6.1.3 ความปลอดภัยของแหล่งเรียนรู้ที่มีปัญหาในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก ชำรุดและไม่ได้รับการปรับปรุงให้มีความพร้อม ซึ่งสอดคล้องกับบุคลากรที่มีจำนวนน้อย ทำให้ไม่มีการดูแลที่ทั่วถึง ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “แหล่งเรียนที่มีอยู่พัง และเสื่อมโทรมไปมาก ดูแลไม่ปลอดภัย”

6.2 ปัญหาที่พบในการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษานอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษานอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้พบปัญหา ดังนี้

6.2.1 การเลือกใช้แหล่งเรียนไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน เนื่องจากปัญหา แหล่งเรียนมีจำนวนจำกัด ทำให้ไม่สอดคล้องหรือตรงความต้องการของการจัดการเรียนการสอนมากนัก ครูมีความจำเป็นต้องใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาหรือเรียนรู้ทางตรงจากแหล่งเรียนรู้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “แหล่งเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางตรง แต่เรามีแหล่งเรียนรู้ที่ยังไม่เหมาะสม ทำให้ต้องระวังในการใช้ เช่น การอุปกรณ์ในทดลองจากห้องวิทยาศาสตร์”

6.2.2 ขาดการวางแผนในการใช้แหล่งเรียนรู้ เนื่องจากต้องประสบกับปัญหาในการใช้ มีความซ้ำซ้อนและไม่เข้าใจขั้นตอนในการใช้ ครูที่เข้าใจไม่ถ่ายทอดวิธีการหรือขั้นตอนในการใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ ดังคำกล่าวของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “เราไม่มีการวางแผนในการใช้งานแหล่งเรียนรู้ เวลาอยากใช้เราก็พาเด็กไปใช้”

6.2.3 ปัจจัยเรื่องของเวลาที่มีจำกัดทำให้การนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ ประสบกับปัญหา แหล่งเรียนตั้งอยู่ห่างจากไกลจากห้องเรียน นักเรียนต้องใช้เวลาในการเดินทาง ทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่ได้คุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงทำให้ครูพานักเรียนไปใช้งานแหล่งเรียนรู้ไม่มากเท่าที่ควร ดังคำกล่าวของครูภาษาไทยที่ว่า “เวลาทำให้ครูไม่กล้าพานักเรียนไปใช้แหล่งเรียนรู้ ครูเน้นสอนตามหนังสือ”

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

7.1 ปัญหาที่พบในการนิเทศงานวิชาการระดับสถานศึกษา ด้านการนิเทศงานวิชาการระดับสถานศึกษา พบปัญหา ดังนี้

7.1.1 ความพร้อมด้านบุคลากรที่มีความรู้ในงานนิเทศงานวิชาการมีไม่เพียงพอ ทำให้การนิเทศงานด้านวิชาการไม่ประสบผลสำเร็จมากเท่าที่ควร อีกทั้งครูผู้นิเทศเองมีภาระในการทำงานมาก ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “ได้รับการนิเทศภายในน้อย ครูต่างคนต่างก็ทำงานของตนเองที่ได้รับมอบหมาย”

7.1.2 การนิเทศที่เน้นหลักการวิชาการมากเกินไป จนไม่ได้มองถึงบริบทโรงเรียน บริบทของครูผู้สอนที่มีความแตกต่างกัน ส่งผลให้การนิเทศไม่ประสบผลสำเร็จ หรือได้ประโยชน์จากการนิเทศ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูพละที่ว่า “การนิเทศที่ดีต้องเป็นการแนะนำมากกว่าการจับผิดในการทำงาน”

7.2 ปัญหาที่พบในการนิเทศงานวิชาการระดับเขตพื้นที่การศึกษา ด้านการนิเทศงานวิชาการระดับเขตพื้นที่การศึกษา พบปัญหา ดังนี้

7.2.1 ความเข้าใจระหว่างสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาไม่ตรงกัน เพราะครูส่วนใหญ่เห็นว่า การนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สร้างความกดดันให้ครูเกิดความเครียดจนกลายเป็นปัญหาในการนิเทศ และยังเห็นว่า การนิเทศของพื้นที่การศึกษา ใช้หลักในการ มองภาพจากมุมสูง ไม่รู้ถึงปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน อิงหลักการมากเกินไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับลักษณะของสถานศึกษาหรือบริบทของสถานศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาอังกฤษที่ว่า “รู้สึกตกใจทุกครั้งที่เห็นเจ้าหน้าที่จากเขตพื้นที่การศึกษามา เหมือนมาจับผิดการทำงานของเรา”

7.2.2 ขาดการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ของการนิเทศจากเขตพื้นที่การศึกษา โดยการนิเทศตามลักษณะของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามมาตรฐานของการจัดการเรียนการสอน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูอนุบาลที่ว่า “ไม่รู้และไม่เข้าใจว่านิเทศไปทำไม ปกติเราก็สอนได้”

8. ด้านการแนะแนวการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

8.1 ปัญหาที่พบในการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านปัญหาการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบปัญหา ดังนี้

8.1.1 สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครองของนักเรียนน้อยเกินไป จากที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องทำงานเพื่อหารายได้ นำมาเลี้ยงดูครอบครัวเป็นหลัก ทำให้ผู้ปกครองไม่ได้ให้ความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับครูมากนัก การให้ความช่วยเหลือของครูจึงทำได้ยาก ดังคำกล่าวของครูภาษาไทยที่ว่า “ผู้ปกครองไม่สนใจเด็ก เอาแต่ทำงานพอมีปัญหา ก็มาบอกครูให้ช่วย”

8.1.2 ภาระงานของครูประจำชั้นมีมากบางครั้งไม่สามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ทั่วถึงและครูมุ่งเน้นการสอนภายในห้องเรียนเป็นหลัก เพราะเห็นว่าการศึกษาจะช่วยให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการช่วยเหลือตนเอง และบางกรณีครอบครัวของนักเรียนบางรายได้มอบหมายให้นักเรียนไปช่วยทำงานหลักจากเลิกเรียน นักเรียนจึงต้องเดินทางไปช่วยพ่อแม่ขายของตามที่ต่าง ๆ เพื่อช่วยพ่อแม่หารายได้มาเลี้ยงดูครอบครัว ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “งานครูก็มากและอีกอย่างครอบครัวของเด็กบางคนไม่เห็นความสำเร็จของการดูแลนักเรียน”

8.2 ปัญหาที่พบในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น พบปัญหา ดังนี้

8.2.1 บุคลากรผู้มีความรู้ความชำนาญงานแนะแนวไม่มี และครูที่ทำหน้ารับผิดชอบก็มีวุฒิการศึกษาไม่ตรง ทำให้งานแนะแนวยังไม่มีความชัดเจน อีกทั้งโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนใหญ่จะเข้าโรงเรียนมัธยมใกล้บ้าน ดังคำกล่าวของครูพละที่ว่า “เด็กส่วนใหญ่จบไปก็เรียนใกล้บ้าน แนะนำอะไรไปก็เท่านั้น”

8.2.2 การประสานงานของสถานศึกษาอื่นร่วมกับโรงเรียนไม่ได้ถูกส่งเสริมให้ชัดเจนหรือสร้างเครือข่ายเฉพาะส่วน จากที่โรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กงานด้านการแนะแนวของสถานศึกษาอื่นไม่ได้รับความร่วมมือมากนัก อีกทั้งความสามารถในการเข้าศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงกว่าของนักเรียนที่จบไป มีทางเลือกไม่มาก เกิดจากความพร้อมของครอบครัวที่ส่งผลให้นักเรียนต้องถูกบังคับให้นักเรียนได้เรียนโรงเรียนมัธยมเฉพาะโรงเรียนใกล้บ้านเป็นส่วนใหญ่ ด้วยเหตุนี้การแลกเปลี่ยนงานด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่นจึงไม่เห็นผลชัดเจน ดังคำให้สัมภาษณ์

ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “งานแนะแนวเป็นงานเฉพาะส่วน ครูหรือโรงเรียนที่ขนาดใหญ่เท่านั้นแหละ จะให้ความสำคัญ”

9. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

9.1 ปัญหาที่พบในการจัดโครงสร้างองค์กรให้รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการจัดโครงสร้างองค์กรให้รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบปัญหา ดังนี้

9.1.1 การส่งเสริมให้ครูเตรียมความพร้อมก่อนการประเมินจากการประกันคุณภาพภายในน้อยเกินไป ครูส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจในระบบการทำงานของการประกันคุณภาพมากเท่าที่ควร ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ครูใหม่ ๆ เพิ่งมาบรรจุ แทบจะ 모르จักการประกันคุณภาพภายในเลย”

9.1.2 ครูไม่ปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ เนื่องจากภาระงานของครูมีมาก จึงทำให้การเตรียมความพร้อมในการรองรับการประกันภายในต้องล่าช้าหรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “เราค่อยไม่ได้เตรียมงานกันไว้ล่วงหน้า จัดเก็บงานไม่เป็นระบบ พอจะเอาข้อมูล อะไรที่ก็วิ่งไปหมด เช่น กิจกรรมวันสำคัญ ผ่านไปนานแล้ว ยังไม่สรุปรูปเล่มเลย รูปก็หาไม่ค่อยเจอ”

9.1.3 ขาดการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความชำนาญในการทำหน้าที่การประกันคุณภาพภายใน และถ่ายทอดองค์ความรู้ในการจัดทำรายงานประจำปีของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูพละที่ว่า “ครูไม่ได้มีครูรู้อะไรมาเรื่องประกันคุณภาพภายใน ถึงเวลาตรวจสอบภายใน ก็ให้ครูวิชาการบอกมาว่าต้องเตรียมอะไรบ้าง”

9.2 ปัญหาที่พบในการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษา พบปัญหา ดังนี้

9.2.1 ไม่มีผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการติดตาม ตรวจสอบมาตรฐานการศึกษาภายใน ทำให้ผู้ถูกประเมินไม่เข้าใจหรือไม่ได้ประโยชน์จากการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “ผลของการประเมินคุณภาพภายใน ยังไม่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหา”

9.2.2 ขาดการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อยกระดับการประเมิน และตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาภายในให้มีคุณภาพ และนำผลที่ได้มาปรับใช้แก้ไข

ปัญหาในอนาคต ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “ไม่ได้รับการอบรมเตรียมความพร้อมในการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายใน”

9.3 ปัญหาที่พบในการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายใน โดยสำนักงานเขตพื้นที่ ด้านการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายใน โดยสำนักงานเขตพื้นที่พบปัญหา ดังนี้

9.3.1 ความต่อเนื่องของเขตพื้นที่การศึกษาที่มาติดตามน้อยเกินไป ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาภายใน ทำให้โรงเรียนยังมีปัญหาด้านการประเมินคุณภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “โรงเรียนได้รับการประเมินภายในจากเขตพื้นที่น้อย เขตมานาน ๆ จะมาที อาจจะเพราะศึกษานิเทศก์หนึ่งคนดูแลหลายโรงเรียน บางโรงเรียนก็อยู่ไกลด้วย”

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

10.1 ปัญหาที่พบในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน พบปัญหา ดังนี้

10.1.1 ความเข้าใจของชุมชนที่มีต่อโรงเรียน โดยส่วนใหญ่ชุมชนมองว่าโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมคืออยู่แล้ว ทำให้การประสานความร่วมมือจากภาคชุมชนไม่ได้รับการตอบสนองเท่าที่ควร ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “ชุมชนไม่ได้ให้ความร่วมมือมาก ก็เพราะเห็นว่าโรงเรียนจัดการเรียนคืออยู่แล้ว”

10.1.2 ความเข้าใจของการจัดการด้านหลักสูตรชุมชน โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดทำหลักสูตรชุมชน หรือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้สอดคล้องกับชุมชน ในแต่ละวิชาที่สามารถนำมาบูรณาการร่วมกันได้ เพื่อให้เป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานหลักสูตรการเรียนรู้หรือหลักสูตรสถานศึกษาที่ปัจจุบัน ยังไม่ได้รับการปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันของสภาพโรงเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “หลักสูตรที่เรามีอยู่เป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่รอการปรับปรุง ปัจจุบันยังไม่ได้ปรับปรุงอะไรมากนัก เพราะเรายังขาดผู้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และต้องใช้เวลาพอสมควรในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาใหม่ เพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด”

10.2 ปัญหาที่พบในการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา พบปัญหา ดังนี้

10.2.1 ประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาแค่ระดับประถม จึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูพละที่ว่า “คนแถวนี้เค้าไม่ได้เรียนกันสูงหรอก เรื่องวิชาการยังไม่รู้เรื่องเข้าไปใหญ่”

10.2.2 สถานศึกษาขาดการสื่อสารกับชุมชนอย่างเป็นระบบ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูประจำชั้น ป.1 ที่ว่า “เราไม่ได้สื่อสารกับชุมชนอย่างเป็นระบบ บางที่ประชุมผู้ปกครองยังมากันแค่ครั้งเดียวเอง”

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

11.1 ปัญหาที่พบในการร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

ด้านการร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่นพบปัญหา ดังนี้

11.1.1 การประสานความร่วมมือกันในการพัฒนาวิชาการร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่นมีน้อยเกินไป ขาดการสร้างเครือข่าย ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “ไม่มีคนประสานงานกับโรงเรียนอื่น ให้มาร่วมมือกันพัฒนางานวิชาการ”

11.1.2 ครูมุ่งแต่การสอนเพียงอย่างเดียวไม่สนใจการพัฒนาวิชาการ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “สอนเยอะมาก จนไม่มีเวลาจะทำงาน และพัฒนางานร่วมกับ โรงเรียนอื่นเลย”

11.2 ปัญหาที่พบในการสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ

ด้านการสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ พบปัญหา ดังนี้

11.2.1 ความสนใจการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรภายนอกไม่มากเท่าที่ควร ดังให้คำสัมภาษณ์ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “โรงเรียนเราไม่ค่อยได้ติดต่อกับโรงเรียนอื่น ด้านวิชาการไม่มีเครือข่ายทางวิชาการ”

11.2.2 การกระตุ้นให้ครูไปสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ

12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบ ดังนี้

12.1 ปัญหาที่พบในการสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการสำรวจความต้องการ

สนับสนุน งานวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พบปัญหา ดังนี้

12.1.1 ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานสำรวจความต้องการ ในด้านการสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีน้อยเกินไป ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูพละที่ว่า “เราขาดความเข้าใจ ความใส่ใจการสำรวจความต้องการในด้านการสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล

12.1.2 ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานสำรวจความต้องการ ในด้านการสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูพละที่ว่า “ขาดคนให้คำปรึกษา แนะนำการดำเนินงานสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการของบุคคล”

12.2 ปัญหาที่พบในการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ด้านการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนพบปัญหา ดังนี้

12.2.1 โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ภายในที่จำกัดไม่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นได้อย่างครอบคลุม ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูประจำชั้นอนุบาลที่ว่า “โรงเรียนเรามีแหล่งเรียนรู้แค่นี้ จะเพียงพอต่อความต้องการของชุมชนทั้งหมดได้อย่างไร และเราก็ไม่รู้ว่าจะชุมชนต้องการอะไรบ้าง ปกติก็ไม่เคยเห็นมีใครเข้ามาใช้”

12.2.2 งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดทำแหล่งเรียนรู้และปรับภูมิทัศน์ให้สนองต่อความต้องการการเรียนรู้ของคนในชุมชนและท้องถิ่น ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูรับผิดชอบการเงินที่ว่า “งบประมาณไม่เพียงพอ ในการจัดทำแหล่งเรียนรู้และปรับภูมิทัศน์ ให้สนองต่อความต้องการของคนในชุมชน”

12.3 ปัญหาที่พบในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาพบปัญหา ดังนี้

12.3.1 ผู้ปกครองยังให้ความสนใจในการจัดการศึกษาน้อย ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนไม่มากเท่าที่ควร ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูพละ ที่ว่า “ผู้ปกครองไม่เคยเข้ามาพูดคุยเรื่องการเรียนรู้ของลูกหลานตัวเองเลย เจอกันก็คุยกันเรื่องทั่วไป หน่วยงานอื่นก็มีเข้ามาบ้างแต่น้อยมาก”

แนวทางการพัฒนา

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.1 แนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.1.1 ควรให้ท้องถิ่นหรือชุมชนเข้ามามีส่วนในการจัดทำหรือผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน โดยยึดหลักตามบริบทของสถานศึกษา และใช้หลักสูตรแกนกลางเป็นตัวควบคุม และออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ต้องประสานให้ชุมชนเขาเข้ามามีส่วนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาบ้าง”

1.1.2 ควรบังคับใช้หลักสูตรที่มีการกำหนดระยะเวลาในการใช้หลักสูตร อย่างชัดเจน บูรณาการกับองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “น่าจะมีการกำหนดระยะเวลาการใช้หลักสูตร หรือไม่ก็บูรณาการกับวิชาอื่น ๆ”

1.1.3 ควรจัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาสอนแทนครูที่ไม่ครบทุกวิชา หรือใช้สื่อการสอนทางช่องทางอื่นแทนผู้สอนในรายวิชานั้น ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูพละที่ว่า “โรงเรียนน่าจะจ้างครูคอม หรือ ไม่ก็ครูที่เก่งคอมมาสอนก็ได้ ครูประจำชั้นจะได้ไม่ต้องมาสอนแทน”

1.2 แนวทางการพัฒนาด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.2.1 ควรจัดอบรม พัฒนาความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ของครูผู้สอน ให้ถูกต้องและตรงตามความถนัด สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหลักสูตรให้ละเอียด ก่อนนำไปใช้ ดังให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ควรให้ครูทุกคนได้ไปอบรมเรื่องหลักสูตร จะได้เข้าใจตรงกัน”

1.2.2 ควรพัฒนาครูหรือบุคลากรที่มีอยู่ให้มีคุณภาพ มีความรู้เรื่องหลักสูตร อย่างแท้จริง สามารถบริหารจัดการในการจัดการเรียนการสอนที่ประสิทธิภาพกับผู้เรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “เราต้องพัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องหลักสูตร จะได้นำไปจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

1.3 แนวทางการพัฒนาด้านการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร ด้านการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

1.3.1 ควรนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตร ไปใช้อย่างจริงจัง แนะนำให้ความรู้เพิ่มเติมเรื่องการบริหารจัดการหลักสูตรให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนที่ว่า “ควรมีการนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรไปใช้อย่างจริงจัง”

1.3.2 ควรส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร โดยตรง และพัฒนาไปสู่กระบวนการนำไปใช้ในห้องเรียน มีการวัดประเมินผล หลังจากการจัดทำเป็นระยะ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “ครูควรช่วยกันวิเคราะห์หลักสูตร แล้วคอยติดตามผลเป็นระยะ”

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

2.1 แนวทางการพัฒนาด้านการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

2.1.1 ควรจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง โดยเน้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สร้างความมั่นใจให้ผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “ครูต้องสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความสามารถของแต่ละคน”

2.1.2 ควรสนับสนุนให้หน่วยงานภายนอก ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อประสานความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ เป็นการฝึกประสบการณ์ในการจัดการเรียน การสอน ที่ไม่เพียงแต่เฉพาะภายในห้องเรียน หรือครูผู้สอนเพียงอย่างเดียว บูรณาการความรู้ให้มีความเหมาะสมและน่าสนใจ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูฝ่ายปกครองที่ว่า “ต้องประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เข้ามาจัดกิจกรรมให้นักเรียน ให้ครอบคลุมหลาย ๆ ชั้น นักเรียนจะได้มีประสบการณ์ใหม่ครูเองก็ได้ประสบการณ์ด้วย”

2.1.3 ควรฝึกให้ครูมีทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความสนใจของผู้เรียน มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการหรือสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ในการพัฒนาจัดกระบวนการเรียนการสอน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “ควรจัดอบรมให้ครูเพื่อให้ได้มีการพัฒนาการเรียนการสอนที่หลากหลาย”

2.2 แนวทางการพัฒนาด้านการสรุปลองค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง ด้านการสรุปลองค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

2.2.1 ควรอธิบายในเนื้อหาวิชาที่เรียนก่อน ว่าผู้เรียนนั้นมีความรู้ ความเข้าใจ เดิมอยู่ในระดับใด และจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับระดับของผู้เรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “เราต้องรู้ก่อนว่าเด็กแต่ละคนเรียนเก่ง อ่อนขนาดไหน จะได้ให้เขาทำงานตามความสามารถของเขา”

2.2.2 ควรสร้างหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากที่จะเรียน และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากที่ครูสอนภายในห้องเรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนที่ว่า “ต้องกระตุ้นให้นักเรียนคอยสนใจอยู่เสมอ เพราะเด็กเขาชอบคุยชอบเล่นตามธรรมชาติของเขา ไม่กระตุ้นเดียวไม่รู้เรื่องกันพอดี”

2.2.3 ควรศึกษาความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อนำมาปรับให้เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน เพราะระดับของความสามารถหรือปัญหาที่ได้ศึกษามาแล้ว จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาอังกฤษที่ว่า “ต้องปรับเนื้อหาของนักเรียนแต่ละคนตามสภาพความพร้อม ถ้าให้ทำงานเท่า ๆ กัน คนที่ผู้ปกครองไม่ได้ใส่ใจก็ไม่ทำมาส่งตามเคย”

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลเทียบโอนการเรียน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.1 แนวทางการพัฒนาด้านการกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผล ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ด้านการกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.1.1 ควรให้ครูเข้ารับการอบรม ส่งเสริมให้ครูเป็นผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สามารถกำหนดแนวทางได้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูประจำชั้น ป.2 ที่ว่า “น่าจะมีครูสักคน ไปได้ไปอบรม การวัดผล ประเมินผล ให้เก่ง ๆ จะได้คอยแนะนำครูคนอื่นบ้าง”

3.1.2 ควรสร้างความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวัดผล ประเมินผล ของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนที่ว่า “ต้องให้เขตจัดอบรมการวัดผล ประเมินผล แล้วแนะนำครูมาว่าต้องวัดผลอย่างไร จะได้สอดคล้องกับมาตรฐาน”

3.2 แนวทางการพัฒนาด้านการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล ด้านการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผลมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.2.1 ควรจัดหาหรือพัฒนาครูให้เป็นครูเฉพาะด้านในการจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูที่ว่า “ต้องมอบหมายให้ครูสักคน ไปอบรมการวัดผล ประเมินผล แล้วทำเป็นแผนการวัดต่าง ๆ ไว้”

3.2.2 ควรมีการวัดผล ประเมินผลที่หลากหลายให้เป็นไปตามลักษณะของผู้เรียน ที่มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับ และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวัดผลที่มีความเที่ยงตรงมากที่สุด เหมาะสมกับผู้เรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “ต้องมีการวัดผลที่หลากหลาย ตามสภาพจริงของนักเรียน เพราะเด็กแต่ละคนเก่งกันไปคนละอย่าง”

3.3 แนวทางการพัฒนาด้านการเทียบโอนความรู้ ด้านการเทียบโอนความรู้ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.3.1 ควรมีการตรวจสอบผู้เรียนที่ย้ายมาจากโรงเรียนอื่น เพื่อนำผลการศึกษามาเทียบในแต่ละรายวิชาให้มีความเหมาะสม เป็นความจริงและมีความถูกต้อง ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “ต้องประเมินเด็กที่ย้ายมาใหม่ เช่น ลองให้เด็กเอาหนังสือมาอ่านให้ฟัง หรือลองเขียน ๆ เคียง ๆ ถามว่าเรียนมาถึงไหนแล้ว สอนถึงไหนแล้ว ครูสอนแบบไหน”

3.3.2 ควรส่งเสริมให้ครูผู้ทำหน้าที่เทียบโอนผลการเรียนมีความรู้ที่แท้จริง ในแต่ละรายวิชา เพื่อให้เกิดประโยชน์กับตัวผู้เรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้สอนที่ว่า “ครูต้องศึกษาเรื่องการเทียบโอนผลการเรียนของเด็กที่ย้ายมาใหม่ด้วย เพราะบางทีเด็กอาจเคยเรียน เรื่องนี้มาจากโรงเรียนเก่าแล้ว”

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.1 แนวทางการพัฒนาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ของครู มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.1.1 ควรพัฒนาให้ครูเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการทำวิจัย ในชั้นเรียน และพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจัง นำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนานักเรียน ที่มีความบกพร่องให้มีความรู้ความสามารถทัดเทียมผู้อื่น ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูพละที่ว่า “ต้องอบรมครูให้เข้าใจขั้นตอนการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างถูกต้อง จะได้นำผลไปใช้ได้”

4.1.2 ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนให้ทำวิจัยเพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุงการเรียน การสอนของครู และการศึกษาวิธีการในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัย แต่ก็ต้องใช้หลายวิธีด้วย เพราะเด็ก แต่ละวัยนั้นต่างกัน”

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

5.1 แนวทางการพัฒนาด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ

ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

5.1.1 ควรจัดหางบประมาณในการจัดหาสื่อให้เหมาะสม นำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีนั้นมาใช้ในการพัฒนา ส่งเสริมให้ครูนั้นจัดหาสื่อ นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ เหตุการณ์ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมาก ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “ต้องหางบมาให้ครู จะได้ทำสื่อ ที่มันทันสมัย”

5.1.2 ควรพัฒนาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการให้ความรู้ ด้านเทคโนโลยี การนำเอาความรู้สมัยใหม่มาบูรณาการรวมกับความรู้ หรือองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิม ให้เกิดเป็นนวัตกรรมที่น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “ต้องรับครูที่เก่งคอม เพราะว่าจะทำสื่อต่าง ๆ เดียวนี้คอมทำได้หมด มีครูคอม ช่วยได้เยอะเลย เวลาคอมมีปัญหา ก็แก้ไขได้ง่าย และยังสอนครูท่านอื่น ๆ ใช้คอมแล้วก็เทคโนโลยี ต่างได้ด้วย”

5.1.3 ควรส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญในการจัดหาสื่อ เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญ ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพควบคู่ไปกับการศึกษาเอกสารหรือหนังสือเรียนประกอบ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูที่ว่า “โรงเรียนต้องให้ความสำคัญการทำสื่อการสอนมาก ๆ หลากหลายวิชา ครูต้องทำสื่อให้เป็นที่น่าสนใจของเด็ก นักเรียนน่าจะชอบอยู่แล้วพวกสื่อต่าง ๆ”

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

6.1 แนวทางการพัฒนาด้านการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษานอกสถานศึกษา ด้านการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษานอกสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

6.1.1 ควรส่งเสริมให้มีการสำรวจหาแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียน การสอน และการปรับทัศนคติยอมรับในความแตกต่างของผู้เรียน ซึ่งแหล่งเรียนรู้ที่เห็นสภาพจริง จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ อยากรู้ อยากลอง สิ่งใหม่ ๆ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครู วิทยาศาสตร์ที่ว่า “ต้องหาแหล่งเรียนรู้ที่สามารถ เอาไปสอนเด็กได้อย่างหลากหลาย จะได้โยงกับ วิชาที่สอน พอยกตัวอย่างอะไรขึ้นมาจะได้ง่ายขึ้น”

6.1.2 ควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ ให้กระตุ้นผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จัดหาผู้ดูแล ปรับปรุงให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ พร้อมทั้งจัดหาแหล่งเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่จำเป็น ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “ต้องมีคนดูแล ทำความสะอาด แหล่งเรียนรู้ อาจจะเป็นภารโรงหรือนักเรียน ชั้นโต ๆ จัดเป็นเวรขึ้นมาทำความสะอาด”

6.1.3 ควรสร้างความปลอดภัยให้แหล่งเรียนรู้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ ปรับปรุงจุดที่ชำรุดให้มีความพร้อม ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “ต้องให้การโรง และนักเรียนบางส่วน สำรวจเรื่องความปลอดภัยของแหล่งเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอแล้วมารายงานครู”

6.2 แนวทางการพัฒนาด้านการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

6.2.1 ควรจัดหาหรือเลือกใช้แหล่งเรียนที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่มีจำนวนจำกัด ให้สอดคล้องหรือตรงความต้องการของการจัดการเรียนการสอน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูประจำชั้น ป.2 ที่ว่า “ควรระดมความคิดกันในการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อจะได้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน และให้เหมาะกับเด็กแต่ละวัย”

6.2.2 ควรมีการวางแผนในการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อลดปัญหาในการใช้ ความซ้ำซ้อน และความไม่เข้าใจขั้นตอนในการใช้ ครูที่เข้าใจต้องถ่ายทอดวิธีการหรือขั้นตอนในการใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูประจำชั้น ป.2 ที่ว่า “ต้องทำตารางการใช้แหล่งเรียนรู้ให้ครูทุกคน จะได้วางแผนดูว่าจะใช้วันไหน เวลาไหน บางที่ต้องให้ครูท่านอื่นสอนการใช้แหล่งเรียนรู้ด้วย”

6.2.3 ควรจัดทำตารางเวลาที่เหมาะสม นำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “ครูต้องคำนวณเวลาให้เหมาะสม ต่อการพานักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ ไม่ควรไปที่ไกลเกินไป”

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

7.1 แนวทางการพัฒนาด้านงานวิชาการระดับสถานศึกษา ด้านการนิเทศงานวิชาการระดับสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

7.1.1 ควรจัดอบรมเตรียมความพร้อมให้ครูมีความรู้ในงานนิเทศ ให้ครูผู้นิเทศ มีอิสระในการนิเทศ ส่งเสริมและจัดให้มีการนิเทศแบบพื้ดินนึ่ง ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “ครูหรือผอ. ที่มานิเทศควรเป็นการนิเทศแบบพื้ดินนึ่ง จะดีกว่า”

7.1.2 ควรมีการนิเทศที่ไม่เน้นหลักการวิชาการมากเกินไป ให้มองถึงบริบทโรงเรียน บริบทของครูผู้สอนที่มีความแตกต่างกัน เพื่อให้ผลการนิเทศประสบผลสำเร็จหรือได้ประโยชน์จากการนิเทศดังกล่าวให้สัมภาษณ์ของครูพละที่ว่า “จะนิเทศก็อย่าให้เป็นทางการมากเกินไป ไม่ต้องถึงกับต้องเข้าไปเรียกเข้าไปนิเทศในห้องประชุมอะไรหรอก นิเทศกันตรงสนามนี้เลยก็ได้”

7.2 แนวทางการพัฒนาด้านการนิเทศงานวิชาการระดับเขตพื้นที่การศึกษา
ด้านการนิเทศงานวิชาการระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

7.2.1 ควรส่งเสริมให้ครูมีความเข้าใจเขตพื้นที่การศึกษา ว่าการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการสร้างความร่วมมือ เพื่อให้ครูมีความมั่นใจ สบายใจและมีความถูกต้องในการจัดการเรียนการสอน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาอังกฤษที่ว่า “พอ.ควรแจ้งให้ครูทราบ กำหนดการนิเทศของเขตพื้นที่ แล้วก็อธิบายให้ครูได้รู้สึกผ่อนคลายเรื่องการนิเทศ เพราะเป็นการพัฒนาไม่ใช่มาจับผิดกัน”

7.2.2 ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ของการนิเทศจากเขตพื้นที่การศึกษา โดยการนิเทศตามลักษณะของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของครูสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามมาตรฐานของการจัดการเรียนการสอน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูอนุบาลที่ว่า “พอ.ต้องอธิบาย ว่าทำไมเขตพื้นที่ต้องมานิเทศ ประโยชน์ของการนิเทศ เราได้อะไรจากการนิเทศของเขตพื้นที่”

8. ด้านการแนะแนวการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

8.1 แนวทางการพัฒนาด้านการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านปัญหาการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

8.1.1 ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครองของนักเรียน แก้ไข หาแนวทางสร้างความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับครู ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “ผู้ปกครองกับครูประจำชั้นต้องร่วมมือกัน ครูอาจเป็นฝ่ายติดตามกรณีนักเรียนคนนั้นต้องดูแลช่วยเหลือมากกว่าคนอื่น ๆ”

8.1.2 ควรบูรณาการภาระงานของครูประจำชั้นให้มีความเหมาะสม สามารถดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ทั่วถึงช่วยให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการช่วยเหลือตนเอง และครอบครัวของนักเรียนดังคำให้สัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “ครูต้องบูรณาการงานของตัวเองบ้าง เพื่อจะได้มีเวลาดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไปด้วยทั่วถึง”

8.2 แนวทางการพัฒนาด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนว กับสถานศึกษาอื่น ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

8.2.1 ควรพัฒนาส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจจนเกิดเป็น ความชำนาญงาน แนะแนว และครูที่ทำหน้ารับผิดชอบงานแนะแนวให้มีความชัดเจน สามารถ เข้าเรียน โรงเรียนมัธยมได้อย่างมีคุณภาพ ดังคำสัมภาษณ์ของครูพละที่ว่า “ต้องให้ครูได้อบรม การศึกษาแนะแนวที่ถูกต้อง จะได้มาแนะให้นักเรียน”

8.2.2 ควรประสานงานกับสถานศึกษาอื่นเพื่อพัฒนางานด้านการแนะแนว ของสถานศึกษาให้ได้รับการยอมรับ สร้างความมั่นใจในความสามารถในการเข้าศึกษาต่อในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาหรือสถานศึกษาอื่น และสร้างทางเลือกให้ผู้เรียนที่จบไป มีทางเลือกเกิดความพร้อม ครอบคลุม ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนใน โรงเรียนมัธยมหรือโรงเรียนอื่น ดังคำสัมภาษณ์ของครูพละ ที่ว่า “อย่างเด็กบางคนชอบเล่นกีฬา ก็ควรติดต่อให้โรงเรียนพละมาแนะแนวบ้าง หรือเด็กบางคน อยากรเรียน โรงเรียนในเมือง ครูต้องหาข้อมูลหรือประกาศรับสมัครเรียนมาให้เด็ก”

9. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

9.1 แนวทางการพัฒนาด้านการจัด โครงสร้างองค์กรให้รองรับการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา ด้านการจัด โครงสร้างองค์กรให้รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

9.1.1 ควรพัฒนา ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ มีการเตรียมความพร้อม ก่อนการประเมินจากการประกันคุณภาพภายใน ดังคำสัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ควรนิเทศ ให้ครูใหม่ ๆ ได้รู้จักการประกันคุณภาพภายในเสียก่อน น่าจะเป็นแบบการสอนงานกันมากกว่า”

9.1.2 ควร ติดตาม ตรวจสอบและส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ เตรียมความพร้อมในการรองรับการประกันคุณภาพภายในต้องไม่ล่าช้า หรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จ เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ดังคำสัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ต้องทำเอกสาร รายงาน สรุปลักษณะต่าง ๆ ให้เป็นระบบ เก็บไว้ที่ใดที่หนึ่ง อย่าให้กระจัดกระจาย และต้องเป็นปัจจุบัน ด้วย”

9.1.3 ควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจ ฝึกฝนทักษะ จนเกิดเป็นความชำนาญในการทำหน้าที่การประกันคุณภาพภายใน และถ่ายทอดองค์ความรู้ ในการจัดทำรายงานประจำปีของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ของ

ครูประจำชั้น ป.4 ที่ว่า “ครูต้องเข้าอบรม เรื่องประกันคุณภาพภายใน หลาย ๆ คน จะได้เข้าใจ ให้ตรงกันเลยทีเดียว แล้วก็ให้ครูเก่าที่เก่งเรื่องประกันภายในสอนคอยด้วยอีกที”

9.2 แนวทางการพัฒนาด้านการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

9.2.1 ควรพัฒนาครูให้มีความรู้และความชำนาญในการติดตาม ตรวจสอบ มาตรฐานการศึกษาภายใน ทำให้ผู้ถูกประเมินเข้าใจหรือได้ประโยชน์จากการประเมิน ตรวจสอบ คุณภาพมาตรฐานการศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “ครูต้องอบรมให้รู้เรื่อง ที่มาที่ไป ของการประเมินตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ว่ามันเป็นยังไง”

9.2.2 ควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อยกระดับการประเมิน และตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาภายในให้มีคุณภาพ และนำผลที่ได้มาปรับใช้แก้ไขปัญหา ในอนาคต ดังคำสัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “พอต้องส่งเสริมให้ครูเข้าอบรมถึงแนวทางการประเมินตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อจะนำที่ได้มาใช้ หรือไม่พอ ก็สอน ครูเองเลย เพราะสามารถให้คำแนะนำแก่ครูได้อย่างถูกต้อง และก็เหมาะสมด้วย ”

9.3 แนวทางการพัฒนาด้านการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ภายในโดยสำนักงานเขตพื้นที่ ด้านการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายใน โดยสำนักงานเขตพื้นที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

9.3.1 ควรให้ศึกษานิเทศก์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพมาตรฐานการศึกษาภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายใน ที่มีคุณภาพ ดังคำสัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “เขตควรเข้ามาติดตาม ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาภายในให้ต่อเนื่อง เผื่อว่ามีอะไรสงสัยตรงไหนจะได้สอบถาม เพื่อเป็นแนวทางที่ถูกต้อง หรืออาจติดต่อกันทางช่องทางอื่นก็ได้”

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

10.1 แนวทางการพัฒนาด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ ความต้องการของชุมชน ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ ของชุมชน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

10.1.1 ควรสร้างความเข้าใจของชุมชนที่มีต่อโรงเรียน ให้เห็นภาพของการจัด การศึกษาที่มีความเหมาะสม ประสานความร่วมมือจากภาคชุมชน พร้อมทั้งจัดหาแหล่งการเรียนรู้

จากชุมชนที่มีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา สอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูประจำชั้น ป.2 ที่ว่า “เราต้องพยายามทำให้ชุมชนได้เข้าใจว่าเรามีกระบวนการจัดการเรียนการสอนอย่างไร มีอะไรเปลี่ยนแปลงบ้าง หรืออยากให้มีอะไรเปลี่ยนแปลงบ้าง ก็ว่ามา ”

10.1.2 ควรจัดหาผู้มีความรู้ภายในชุมชนร่วมกับครูจัดทำหลักสูตรชุมชน ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและของสถานศึกษาในแต่ละวิชาที่สามารถนำมาบูรณาการ ร่วมกันได้ เพื่อให้เป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานหลักสูตร ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “เราน่าจะเชิญคนเก่ง ๆ ในชุมชน เข้ามาร่วมในกระบวนการจัดการเรียนการสอนบ้าง”

10.2 แนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามี ส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

10.2.1 ครูควรเข้าหาผู้ปกครอง ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาอังกฤษที่ว่า “ครูต้องชี้แจงให้ชุมชนและท้องถิ่นเห็นความสำคัญของกิจกรรมวิชาการ ซึ่งจะส่งผลต่อการศึกษา ของบุตรหลานของท่านนั่นเอง”

10.2.2 ควรมีการติดต่อสื่อสารกับชุมชนอย่างเป็นระบบ มีการติดตามผล ประเมินผล ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูภาษาไทยที่ว่า “เราต้องสื่อสารกับชุมชนบ่อย ๆ ว่าโรงเรียนเรามีกิจกรรมวิชาการอะไรบ้าง เชิญชวนเขาให้มีส่วนร่วม และควรจะได้ติดตามและประเมินผลด้วย”

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

11.1 แนวทางการพัฒนาด้านการร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ด้านการร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่นมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

11.1.1 ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนางานวิชาการร่วมกับสถานศึกษาภายนอก จัดหาครู ให้ครบในทุกสาระวิชาหรือจัดการบูรณาการเรียนรู้ ใช้สื่อแทนครูที่ไม่มีครูสอน จัดหาช่องทาง ให้ครูมีโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาร่วมกับสถานศึกษาอื่น ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “น่าจะมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิชาการกับโรงเรียนในสหวิทยาเขตเดียวกันบ้าง”

11.1.2 ควรมีการจัดกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานด้านวิชาการระหว่าง สถานศึกษา มีการติดต่อประสานงานที่ดี สร้างความร่วมมือจากสถานศึกษาอื่น ดังคำให้สัมภาษณ์ ของครูวิทยาศาสตร์ที่ว่า “ครูน่าจะไปได้ไปศึกษาดูงานเพื่อนำมาพัฒนางานด้านวิชาการ โดยเฉพาะ สถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารงานวิชาการบ้าง”

11.2 แนวทางการพัฒนาด้านการสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการ กับองค์กรต่าง ๆ ด้านการสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

11.2.1 ควรให้ความสำคัญต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับองค์กรอื่น ๆ ให้มากขึ้น ดังคำสัมภาษณ์ของครูคณิตศาสตร์ที่ว่า “ผอ.น่าจะสร้างเครือข่ายทางวิชาการกับโรงเรียนอื่นไว้เยอะ ๆ”

11.2.2 ควรกระตุ้นให้ครูไปสร้างความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการที่ว่า “ต้องกระตุ้นครูให้ติดต่อกับองค์กรอื่น ๆ จะได้นำผลงานที่มีคุณภาพมาเผยแพร่ในโรงเรียน”

12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านหนองปรือ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนา ดังนี้

12.1 แนวทางการพัฒนาด้านการสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

12.1.1 ควรส่งเสริมให้ครูสำรวจ และทำความเข้าใจในด้านการสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูวิชาการ การประสานความร่วมมือ เห็นความสำคัญของงานวิชาการในการพัฒนาคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

12.1.2 ควรมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานสำรวจความต้องการ ในด้านการสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูพละที่ว่า “โรงเรียนต้องมีผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ในการดำเนินงานสำรวจความต้องการด้านการสนับสนุนงานวิชาการ”

12.2 แนวทางการพัฒนาด้านการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ด้านการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

12.2.1 ควรสื่อสารให้ชุมชนได้รับทราบว่าเรามีแหล่งเรียนรู้ที่อะไรบ้าง ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูประจำชั้นอนุบาลที่ว่า “ต้องแจ้งให้ผู้ปกครองและชุมชนได้เข้าใจว่าโรงเรียน มีแหล่งเรียนรู้อะไรบ้าง”

12.2.2 ควรหางบประมาณเพิ่ม ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูผู้รับผิดชอบการเงินว่า
ที่ว่า “ ถ้าคิดจะสร้างแหล่งเรียนรู้เพิ่ม ก็ต้องหาเงินเพิ่มด้วย”

12.3 แนวทางการพัฒนาด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล
ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

12.3.1 ควรกระตุ้นให้ผู้ปกครองสนใจการศึกษาของบุตรหลาน ชุมชน องค์กร
สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน ดังคำให้สัมภาษณ์ของครูพละ ที่ว่า “ต้องกระตุ้น
ผู้ปกครอง ให้สนใจการเรียนของนักเรียนบ้าง เช่นเวลาประชุมผู้ปกครองก็พูดเรื่องการศึกษาทุกครั้ง
เพื่อให้ผู้ปกครองจะได้มีข้อแลกเปลี่ยนเรียนรู้บ้าง”

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ 1) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยยึดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ตามกระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก) 2) ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้อำนวยการ 1 คน ครูผู้สอน 8 คน และบุคลากรทางการศึกษา 1 คน ของโรงเรียนบ้านหนองปรือ 3) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 4) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการวิเคราะห์เชิงอุปนัย (Inductive analysis) หลังจากได้ข้อมูลแล้วนำมาสรุปปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในแต่ละด้าน มีดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 การพัฒนาหลักสูตร

1.1.1 หลักสูตรท้องถิ่นนั้นชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนในการจัดทำหรือมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้ปกครองไม่มีเวลาและเข้าใจเรื่องหลักสูตร ขอแค่ให้บุตรหลานตนเองอ่านหนังสือออก เขียนได้ คิดเลขเป็น มีสัมมาคารวะ ก็เพียงพอแล้ว

1.1.2 หลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ต้องมีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนใหม่ เปลี่ยนแปลงตารางสอนใหม่

1.1.3 ครูไม่ครบทุกวิชา ครูคอมพิวเตอร์เพิ่งลาออกไป ยังไม่มีครูมาสอนแทน ครูประจำชั้นต้องสอนแทนไปก่อน

1.2 การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.2.1 ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้น้อย ครูให้ความสำคัญของหลักสูตรและศึกษาหลักสูตรก่อนนำไปใช้ไม่มากเท่าที่ควร

1.2.2 บุคลากรที่มีไม่ได้จบทางด้านหลักสูตร บุคลากรมีน้อย ครูเพิ่งมาบรรจุใหม่หลายคน ไม่มีครูที่วิเคราะห์หลักสูตรให้ จึงไม่ได้นำหลักสูตรไปสังเคราะห์เข้ากับแผนการสอน

1.2.3 ครูผู้สอนหลายคนได้อบรมเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรไม่เพียงพอ และยังไม่ได้รับการขยายผลจากครูที่ได้ไปอบรมหลักสูตร

1.3 การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร

1.3.1 การนิเทศหลักสูตรยังไม่มากพอ มีแต่เพียงการนิเทศเกี่ยวกับเทคนิคการสอนแค่เวลาสั้น ๆ เป็นบางครั้ง

1.3.2 ครูที่ทำหน้าที่วิเคราะห์หลักสูตรยังทำหน้าที่ได้ไม่ดีพอ การติดตามการใช้หลักสูตรจึงน้อยเกินไป

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.1 การจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้

2.1.1 การเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญไม่มากเท่าที่ควร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่อาจจัดให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนทุกคนได้ นักเรียนหลายคนในชั้นเรียนเดียวกัน อ่านหนังสือยังไม่ออก

2.1.2 การสนับสนุนจากหน่วยงาน ชุมชนภายนอกในการเข้ามามีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีไม่มากพอ หน่วยงานที่เข้ามาจัดกิจกรรมให้นักเรียนเพียงบางส่วนและส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้น ป.5 กับ ป.6 บางคน ที่ได้เข้าร่วมกิจกรรม

2.1.3 ครูผู้สอนมีทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความสนใจของผู้เรียนน้อย การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่มีความหลากหลาย ส่วนมากสอนตามหนังสือ

2.2 การสรุปองค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง

2.2.1 ผู้เรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน พอจบบทเรียนส่วนใหญ่ทำแบบทดสอบหลังเรียนไม่ผ่าน

2.2.2 ผู้เรียนมีความสนใจระหว่างเรียนและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมไม่มากเท่าที่ควร ผู้เรียนมักจะเล่นหรือคุยกันขณะครูสอน

2.2.3 ความพร้อมของผู้เรียนแตกต่างกัน ตามสภาพของแต่ละครอบครัว บางครอบครัวใส่ใจการเรียนของบุตรหลาน บางครอบครัวมีความใส่ใจด้านการเรียนน้อยเกินไป

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลเทียบโอนการเรียนรู้

3.1 การกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา

3.1.1 ผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาไม่มี จึงไม่สามารถกำหนดแนวทางได้ ครูผู้สอนก็วัดผลกันเอง ออกข้อสอบเอง

3.1.2 ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา

3.2 การจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล

3.2.1 ไม่มีครูเฉพาะด้านในการจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล รวมถึงการจัดทำแผนการวัดผลไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้

3.2.2 ไม่มีการวัดผล ประเมินผลที่หลากหลาย ไม่สามารถสะท้อนสภาพจริงของผู้เรียนได้

3.3 ปัญหาในการเทียบโอนความรู้

3.3.1 ผู้เรียนที่ย้ายมาจากโรงเรียนอื่น บางวิชาสอนเนื้อหาแตกต่างกัน ในแบบบันทึกผลการเรียนของผู้เรียนได้คะแนนดี แต่ปรากฏว่า เรียนจริงไม่เป็นไปตามคะแนนที่ได้

3.3.2 ครูผู้ทำหน้าที่เทียบโอนผลการเรียนขาดความรู้ที่แท้จริงในแต่ละสาขาวิชา ไม่ได้ใส่ใจเรื่องเด็กย้ายมา มีความรู้ติดตัวมาเท่าไร ก็เรียนกันไปตามปกติ

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.1 ปัญหาที่พบในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

4.1.1 ครูขาดความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนและมองว่าเป็นเรื่องที่ยาก มีความซับซ้อน หากจะวิจัยในชั้นเรียน จะทำให้เสียเวลาในการสอน และมีขั้นตอนที่ต้องทำความเข้าใจระดับหนึ่ง

4.1.2 ขาดการส่งเสริมให้ครูผู้สอนให้ทำวิจัยเพื่อนำผลมาพัฒนา ปรับปรุงการเรียน การสอน ครูไม่มีโอกาสได้ไปอบรมในการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และมักไม่มีการจัดอบรมประเภทนี้ มากนัก

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

5.1 การจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

5.1.1 โรงเรียนขาดงบประมาณในการจัดหาสื่อเนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก งบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีนั้นมีน้อย

5.1.2 ขาดครูผู้สอนคอมพิวเตอร์รวมถึงผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้ด้านเทคโนโลยี การนำเอาความรู้สมัยใหม่มาบูรณาการรวมกับความรู้หรือองค์ความรู้ที่มีอยู่เดิมให้เกิดเป็นนวัตกรรมที่น่าสนใจ และมีประโยชน์ต่อผู้เรียนมากที่สุด

5.1.3 ครูไม่ได้ให้ความสำคัญในการจัดทำสื่อเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องรอง การมีเอกสารหรือหนังสือเรียนประกอบก็เพียงพอแล้ว

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

6.1 การสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

6.1.1 ขาดการส่งเสริมในการสำรวจหาแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ไม่มีการส่งเสริมให้ค้นคว้า หาแหล่งเรียนรู้ เพราะที่มีอยู่ก็แทบจะไม่ได้ใช้เลย

6.1.2 แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ บางแห่งไม่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เนื่องจากชำรุด ทрудโทรม ไม่มีผู้ดูแล ปรับปรุงให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ ครูมีน้อย งานประจำเยอะ ไม่มีครูดูแล

6.1.3 ความปลอดภัยของแหล่งเรียนรู้ ชำรุดและไม่ได้รับการปรับปรุงให้มีความสภาพพร้อมใช้

6.2 การใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

6.2.1 การเลือกแหล่งเรียนไม่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน เนื่องจากปัญหาแหล่งเรียนมีจำนวนจำกัด ทำให้ไม่สอดคล้องหรือตรงความต้องการของการจัดการเรียนการสอนมากนัก

6.2.2 ขาดการวางแผนในการใช้แหล่งเรียนรู้ เวลาอยากใช้เราก็พาเด็กไปใช้ มีความซ้ำซ้อนและไม่เข้าใจขั้นตอนในการใช้ ครูที่เข้าใจไม่ถ่ายทอดวิธีการหรือขั้นตอนในการใช้ให้เหมาะสมกับการเรียน

6.2.3 ปัจจัยเรื่องของเวลาที่มีจำกัด แหล่งเรียนตั้งอยู่ห่างไกลจากห้องเรียน นักเรียนต้องใช้เวลาในการเดินทาง

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

7.1 การนิเทศงานวิชาการระดับสถานศึกษา

7.1.1 ความพร้อมด้านบุคลากรที่มีความรู้ในงานนิเทศมีไม่เพียงพอ

7.1.2 เน้นหลักการวิชาการมากเกินไป จนไม่ได้มองถึงบริบทโรงเรียน บริบทของครูผู้สอนที่มีความแตกต่างกัน

7.2 การนิเทศงานวิชาการระดับเขตพื้นที่การศึกษา

7.2.1 ขาดความเข้าใจระหว่างสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา เพราะครูส่วนใหญ่เห็นว่ากรณีพิเศษของเขตพื้นที่การศึกษา สร้างความกดดันให้ครูเกิดความเครียด จนกลายเป็นปัญหาในการนิเทศ และยังเห็นว่ากรณีพิเศษของพื้นที่การศึกษา เห็นเจ้าหน้าที่จากเขตพื้นที่การศึกษามา รู้สึกเหมือนมาจับผิดการทำงานของคุณครู

7.2.2 ขาดการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ของการนิเทศจากเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้ครูไม่ใส่ใจ ไม่รู้ว่ากรณีพิเศษไปทำไม

8. ด้านการแนะแนวการศึกษา

8.1 การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

8.1.1 ขาดการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครองของนักเรียน ผู้ปกครองหลายคนขาดความใส่ใจต่อบุตรหลาน พอมีปัญหาก็มาบอกครูให้ช่วย

8.1.2 ภาระงานของครูประจำชั้นมีมาก บางครั้งดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ไม่ทั่วถึง และครูมุ่งเน้นการสอนภายในห้องเรียนเป็นหลัก เพราะเห็นว่าการเรียนจะช่วยให้เด็กเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการช่วยเหลือตนเอง

8.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น

8.2.1 บุคลากรผู้มีความรู้ความชำนาญงานแนะแนวไม่มี และครูที่ทำหน้าที่รับผิดชอบก็มีวุฒิการศึกษาไม่ตรง ทำให้งานแนะแนวยังไม่มีความชัดเจน

8.2.2 การประสานงานของสถานศึกษาอื่นร่วมกับโรงเรียนไม่ได้ถูกส่งเสริมให้ชัดเจนหรือสร้างเครือข่ายเฉพาะส่วน จากที่โรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดเล็กงานด้านการแนะแนวของสถานศึกษาอื่นไม่ได้รับความร่วมมือมากนัก

9. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.1 การจัดโครงสร้างองค์กรให้รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.1.1 ขาดการส่งเสริมให้ครูเตรียมความพร้อมก่อนการประเมินจากการประกันคุณภาพภายใน ครูส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจในระบบการทำงานของการประกันคุณภาพมากเท่าที่ควร ครูใหม่ ๆ เพิ่งมาบรรจุ ไม่เข้าใจการประกันคุณภาพภายใน

9.1.2 ครูไม่ปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ เนื่องจากภาระงานของครูมีมาก จึงทำให้การเตรียมความพร้อมในการรองรับการประกันภายในต้องล่าช้าหรือดำเนินการไม่แล้วเสร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ไม่ได้เตรียมงานกันไว้ล่วงหน้า จัดเก็บงานไม่เป็นระบบ

9.1.3 ขาดการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความชำนาญในการทำหน้าที่การประกันคุณภาพภายใน และถ่ายทอดองค์ความรู้ในการจัดทำรายงานประจำปีของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.2 การประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายในโดยบุคลากร
ของสถานศึกษา

9.2.1 ไม่มีผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการติดตาม ตรวจสอบมาตรฐาน
การศึกษาภายใน ทำให้ผู้ถูกประเมินไม่เข้าใจหรือไม่ได้ประโยชน์จากการประเมิน ตรวจสอบ
คุณภาพมาตรฐานการศึกษา ผลของการประเมินคุณภาพภายใน ยังไม่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหา

9.2.2 ขาดการส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อยกระดับการประเมิน
และตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาภายในให้มีคุณภาพ

9.3 การประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายในโดยสำนักงาน
เขตพื้นที่

9.3.1 ขาดความต่อเนื่องของเขตพื้นที่การศึกษาที่มาติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ
มาตรฐานการศึกษาภายใน ศิษยานุศิษย์จากเขตพื้นที่นาน ๆ จะมาสักครั้ง

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

10.1 การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

10.1.1 ชุมชนมองว่าโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมคืออยู่แล้ว
ทำให้การประสานความร่วมมือจากภาคชุมชนไม่ได้รับการตอบสนองเท่าที่ควร

10.1.2 ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการจัดทำหลักสูตรชุมชนหรือการจัด
การเรียนการสอนที่เน้นให้สอดคล้องกับชุมชน

10.2 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม
ทางวิชาการของสถานศึกษา

10.2.1 ประชาชนในชุมชนส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาแค่ระดับประถมจึงไม่ได้
ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา และไม่มีความรู้เรื่องวิชาการ

10.2.2 สถานศึกษาขาดการสื่อสารกับชุมชนอย่างเป็นระบบ จะมีโอกาสเจอกับ
ผู้ปกครองก็ตอน ประชุมผู้ปกครอง ไม่ได้สื่อสารทางอื่น

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น

11.1 การร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

11.1.1 ขาดการประสานความร่วมมือกันในการพัฒนาวิชาการร่วมกับสถาบัน
การศึกษาอื่น ขาดการสร้างเครือข่าย ไม่มีผู้ประสานงานกับ โรงเรียนอื่น ให้มาร่วมมือกันพัฒนา
งานวิชาการ

11.1.2 ครุุ่ม่งแต่การสอนเพียง ทำงานประจำ ไม่ค่อยจะพัฒนางานวิชาการ

11.2 การสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ

11.2.1 ขาดความสนใจการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการ กับองค์กรภายนอกเท่าที่ควร โรงเรียนเราไม่ค่อยได้ติดต่อกับโรงเรียนอื่นด้านวิชาการไม่มีเครือข่ายทางวิชาการ

11.2.2 ขาดการกระตุ้นให้ครูไปสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการ กับองค์กรต่าง ๆ

12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.1 การสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.1.1 ขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานสำรวจความต้องการ ในด้านการสนับสนุนงานวิชาการ

12.1.2 ขาดผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานสำรวจความต้องการ

12.2 การกำหนดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

12.2.1 โรงเรียนมีแหล่งเรียนรู้ภายในที่จำกัดไม่สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นได้ครอบคลุม

12.2.2 งบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดทำแหล่งเรียนรู้และปรับภูมิทัศน์ให้สนองต่อความต้องการการเรียนรู้ของคนในชุมชน

12.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.3.1 ผู้ปกครองยังให้ความสนใจในการจัดการศึกษาน้อย ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันกับโรงเรียนไม่มากเท่าที่ควร

แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ในแต่ละด้าน มีดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 การพัฒนาหลักสูตร

1.1.1 ควรให้ท้องถิ่นหรือชุมชนเข้ามามีส่วนในการจัดทำหรือผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน ต้องประสานให้ชุมชนเขาเข้ามามีส่วนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาบ้าง

1.1.2 ควรบังคับใช้หลักสูตรที่มีการกำหนดระยะเวลาในการใช้หลักสูตรอย่างชัดเจน บูรณาการกับองค์ความรู้ใหม่ ๆ ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน

1.1.3 ควรจัดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถมาสอนแทนครูที่ไม่ครบทุกวิชา

1.2 การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

1.2.1 ควรจัดอบรม พัฒนาความรู้ความเข้าใจในการนำหลักสูตรไปใช้ของครูผู้สอน ให้ถูกต้อง ส่งเสริมให้ครู ได้ศึกษาหลักสูตรให้ละเอียดก่อนนำไปใช้ ให้ครูทุกคนได้อบรมเรื่องหลักสูตร จะได้เข้าใจตรงกัน

1.2.2 ควรพัฒนาครูหรือบุคลากรที่มีอยู่ให้มีคุณภาพ มีความรู้เรื่องหลักสูตรอย่างแท้จริง สามารถบริหารจัดการในการจัดการเรียนการสอนที่ประสิทธิภาพ

1.3 การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร

1.3.1 ควรนิเทศ ติดตามการนำหลักสูตรไปใช้อย่างจริงจัง แนะนำให้ความรู้เพิ่มเติม เรื่องการบริหารจัดการหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน

1.3.2 ควรส่งเสริมให้ครูศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรโดยตรง และพัฒนาไปสู่กระบวนการนำไปใช้ในห้องเรียน มีการวัดประเมินผล หลังจากการจัดทำเป็นระยะ

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

2.1 การจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้

2.1.1 ควรจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง โดยเน้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษา ค้นคว้า การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง คำนึงถึงความสามารถของแต่ละคน

2.1.2 ควรสนับสนุนให้หน่วยงานภายนอก ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อประสานความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ เป็นการฝึกประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนให้ครอบคลุมหลาย ๆ ชั้น นักเรียนจะได้มีประสบการณ์ใหม่ครูเองก็ได้ประสบการณ์ด้วย

2.1.3 ควรฝึกให้ครูมีทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความสนใจของผู้เรียน มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการหรือสนับสนุนให้ครูเข้ารับการอบรม ในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอน อบรมให้ครูเพื่อให้ได้มีการพัฒนาการเรียนการสอนที่หลากหลาย

2.2 การสรุปองค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง

2.2.1 ควรอธิบายในเนื้อหาวิชาที่เรียนก่อน ว่าผู้เรียนนั้นมีความรู้ ความเข้าใจเดิมอยู่ในระดับใด และจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับระดับของผู้เรียน

2.2.2 ควรสร้างหรือกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจอยากที่จะเรียน และแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากที่ครูสอนภายในห้องเรียน

2.2.3 ควรศึกษาความแตกต่างของผู้เรียน เพื่อนำมาปรับให้เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลเทียบโอนการเรียน

3.1 การกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา

3.1.1 ควรให้ครูเข้ารับการอบรม ส่งเสริมให้ครูเป็นผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สามารถกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลได้

3.1.2 ควรสร้างความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวัดผล ประเมินผล ให้เขตจัดอบรมการวัดผล ประเมินผล แล้วแนะนำครูว่าต้องวัดผลอย่างไร จะได้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา

3.2 การจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล

3.2.1 ควรจัดหาหรือพัฒนาครูให้เป็นครูเฉพาะด้านในการจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล

3.2.2 ควรมีการวัดผล ประเมินผลที่หลากหลายให้เป็นไปตามลักษณะของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับ

3.3 ปัญหาในการเทียบโอนความรู้

3.3.1 ควรมีการตรวจสอบผู้เรียนที่ย้ายมาจากโรงเรียนอื่น เพื่อนำผลการศึกษามาเทียบในแต่ละรายวิชาให้มีความเหมาะสม เป็นความจริงและมีความถูกต้อง

3.3.2 ควรส่งเสริมให้ครูผู้ทำหน้าที่เทียบโอนผลการเรียนมีความรู้ที่แท้จริงในแต่ละรายวิชา เพื่อให้เกิดประโยชน์กับตัวผู้เรียน

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.1 ปัญหาที่พบในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู

4.1.1 ควรพัฒนาให้ครูเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน และพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนอย่างจริงจัง นำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนานักเรียน

4.1.2 ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนให้ทำวิจัยเพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และการศึกษาวิธีการในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

5.1 การจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

5.1.1 ควรจัดหางบประมาณในการจัดทำสื่อให้เหมาะสม นำงบประมาณที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีนั้นมาใช้ในการพัฒนา ส่งเสริมให้ครูนั้นจัดทำสื่อ นวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ เหตุการณ์ในยุคปัจจุบัน

5.1.2 ควรพัฒนาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการให้ความรู้ด้านเทคโนโลยี การนำเอาความรู้สมัยใหม่มาบูรณาการรวมกับความรู้

5.1.3 ควรส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญในการจัดทำสื่อ เพราะเป็นเรื่องที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

6.1 การสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษานอกสถานศึกษา

6.1.1 ควรส่งเสริมให้มีการสำรวจหาแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน

6.1.2 ควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ ให้กระตุ้นผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ จัดหาผู้ดูแลปรับปรุงให้พร้อมใช้งานอยู่เสมอ

6.1.3 ควรสร้างความปลอดภัยให้แหล่งเรียนรู้มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ ปรับปรุงจุดที่ชำรุดให้มีความพร้อม ภารโรงและนักเรียนบางส่วน สำรวจเรื่องความปลอดภัยของแหล่งเรียนรู้

6.2 การใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้

6.2.1 ควรจัดหาหรือเลือกใช้แหล่งเรียนที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน บริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่มีจำนวนจำกัดให้สอดคล้องหรือตรงความต้องการของการจัดการเรียนการสอน

6.2.2 ควรมีการวางแผนในการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อลดปัญหาในการใช้ ความซ้ำซ้อนและความไม่เข้าใจขั้นตอนในการใช้ ครูที่เข้าใจต้องถ่ายทอดวิธีการหรือขั้นตอนในการใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนรู้

6.2.3 ควรจัดทำตารางเวลาที่เหมาะสม นำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่วางไว้

7. ด้านการนิเทศการศึกษา

7.1 การนิเทศงานวิชาการระดับสถานศึกษา

7.1.1 ควรจัดอบรมเตรียมความพร้อมให้ครูมีความรู้ในงานนิเทศ ส่งเสริม และจัดให้การมีนิเทศแบบพี่เลี้ยง

7.1.2 ควรมีการนิเทศที่ไม่เน้นหลักการวิชาการมากเกินไป ให้มองถึงบริบท โรงเรียน บริบทของครูผู้สอนที่มีความแตกต่างกัน

7.2 การนิเทศงานวิชาการระดับเขตพื้นที่การศึกษา

7.2.1 ควรส่งเสริมให้ครูมีความเข้าใจเขตพื้นที่การศึกษา ว่าการนิเทศของเขตพื้นที่ การศึกษาเป็นการสร้างความร่วมมือ เพื่อให้ครูมีความมั่นใจ สบายใจและมีความถูกต้อง ในการจัดการเรียนการสอน

7.2.2 ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ ของการนิเทศจากเขตพื้นที่การศึกษา

8. ด้านการแนะแนวการศึกษา

8.1 การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

8.1.1 ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครองของนักเรียน แก้ไข หาแนวทางสร้างความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกับครู

8.1.2 ควรบูรณาการภาระงานของครูประจำชั้นให้มีความเหมาะสม สามารถดูแล ช่วยเหลือนักเรียนได้ทั่วถึงช่วยให้นักเรียนมีภูมิคุ้มกันที่ดีในการช่วยเหลือตนเอง

8.2 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น

8.2.1 ควรพัฒนาส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจจนเกิดเป็น ความชำนาญงานแนะแนวและครูที่ทำหน้ารับผิดชอบงานแนะแนวให้มีความชัดเจน อบรมการศึกษา แนะแนวที่ถูกต้อง จะได้มาแนะให้นักเรียน

8.2.2 ควรประสานงานกับสถานศึกษาอื่นเพื่อพัฒนางานด้านการแนะแนว ของสถานศึกษาให้ได้รับการยอมรับ สร้างความมั่นใจในความสามารถในการเข้าศึกษาต่อในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาหรือสถานศึกษาอื่น และสร้างทางเลือกให้ผู้เรียนที่จบ

9. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.1 การจัดโครงสร้างองค์กรให้รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.1.1 ควรพัฒนา ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ มีการเตรียมความพร้อม ก่อนการประเมินจากการประกันคุณภาพภายใน

9.1.2 ควรติดตาม ตรวจสอบและส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ เตรียมความพร้อมในการรองรับการประกันคุณภาพภายในต้องไม่ล่าช้า เอกสาร รายงาน สรุป กิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นระบบ เก็บไว้ที่ใดที่หนึ่ง อย่าให้กระจัดกระจาย และต้องเป็นปัจจุบันด้วย

9.1.3 ควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจ ฝึกฝนทักษะ จนเกิดเป็นความชำนาญในการทำหน้าที่การประกันคุณภาพภายใน และถ่ายทอดองค์ความรู้ ในการจัดทำรายงานประจำปีของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

9.2 การประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายใน โดยบุคลากร ของสถานศึกษา

9.2.1 ควรพัฒนาครูให้มีความรู้และความชำนาญในการติดตาม ตรวจสอบ มาตรฐานการศึกษาภายใน ทำให้ผู้ถูกประเมินเข้าใจหรือได้ประโยชน์จากการประเมิน

9.2.2 ควรส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรม เพื่อยกระดับการประเมิน และตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาภายในให้มีคุณภาพ และนำผลที่ได้มาปรับใช้แก้ไข ปัญหา ในอนาคต

9.3 การประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายในโดยสำนักงาน เขตพื้นที่

9.3.1 ควรให้ศึกษานิเทศก์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพมาตรฐานการศึกษาภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายใน ที่มีคุณภาพ

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

10.1 การจัดการกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

10.1.1 ควรสร้างความเข้าใจของชุมชนที่มีต่อโรงเรียน ให้เห็นภาพของการจัดการ การศึกษาที่มีความเหมาะสม ประสานความร่วมมือจากภาคชุมชนพร้อมทั้งจัดหาแหล่งการเรียนรู้ จากชุมชนที่มีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาสอดคล้องกับการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับ ประถมศึกษา

10.1.2 ควรจัดหาผู้มีความรู้ภายในชุมชนร่วมกับครูจัดทำหลักสูตรชุมชน ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนและของสถานศึกษาในแต่ละวิชาที่สามารถนำมาบูรณาการ ร่วมกัน ได้ เพื่อให้เป็นไปตามคุณภาพมาตรฐานหลักสูตร

10.2 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม ทางวิชาการของสถานศึกษา

10.2.1 ควรเข้าหาผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น ครูควรชี้แจงให้ชุมชนและท้องถิ่น เห็นความสำคัญของกิจกรรมวิชาการ ซึ่งจะส่งผลต่อการศึกษาของบุตรหลานของท่าน

10.2.2 ควรมีการติดต่อ สื่อสารกับชุมชนอย่างเป็นระบบ สื่อสารกับชุมชน
สม่ำเสมอว่า โรงเรียนมีกิจกรรมวิชาการอะไรบ้าง เชิญชวนเขาให้มีส่วนร่วม ติดตามและ
ประเมินผลด้วย

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น

11.1 การร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

11.1.1 ควรส่งเสริมให้ครูพัฒนางานวิชาการร่วมกับสถานศึกษาภายนอก จัดหา
ช่องทางให้ครูมีโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาร่วมกับสถานศึกษาอื่น

11.1.2 ควรมีการจัดกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานด้านวิชาการระหว่าง
สถานศึกษา มีการติดต่อประสานงานที่ดี สร้างความร่วมมือจากสถานศึกษาอื่น

11.2 การสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ

11.2.1 ควรให้ความสำคัญต่อการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ
กับองค์กรอื่น ๆ ให้มากขึ้น

11.2.2 ควรกระตุ้นให้ครูไปสร้างความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กร
ต่าง ๆ

12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.1 การสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร
หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.1.1 ควรส่งเสริมให้ครูสำรวจ และทำความเข้าใจในด้านการสนับสนุน
งานวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.1.2 ควรมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานสำรวจ
ความต้องการในด้านการสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.2 การกำหนดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน

12.2.1 ควรสื่อสารให้ชุมชนได้รับทราบว่าเรามีแหล่งเรียนรู้ที่อะไรบ้าง

12.2.2 ควรหางบประมาณในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพิ่ม

12.3 การพัฒนาด้านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวย
ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

12.3.1 ควรกระตุ้นให้ผู้ปกครองและชุมชน หรือองค์กรอื่นที่จัดการศึกษา
ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนเพิ่มมากขึ้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา มีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรจากการศึกษาพบว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีปัญหา คือ หลักสูตรท้องถิ่นนั้นชุมชนไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดทำหลักสูตรมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย ครูมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรน้อย การอบรมด้านหลักสูตรให้ครูผู้สอนไม่เพียงพอ การนิเทศหลักสูตรยังมีน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีภาระงานมาก เนื่องจากครูกลุ่มสาระการเรียนรู้มีไม่เพียงพอ จึงต้องมีชั่วโมงสอนเพิ่ม และการจัดอบรมหลักสูตรไม่ทั่วถึงแก่ครูผู้สอนทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรฉัตร เหล่าแคว (2555)

ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีสิริเกศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 28 พบว่า มีการจัดอบรมให้ความรู้ครูผู้สอนไม่เพียงพอ และบุคลากรในชุมชนไม่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร รวมทั้งครูมีงานที่ต้องปฏิบัติมากทั้งงานสอนและงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย พัฒนาการเรียนรู้อตามความเหมาะสม จากการศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีปัญหา คือ ยังไม่เป็นการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างแท้จริง ครูมีทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความสนใจของผู้เรียนน้อย ผู้เรียนไม่เข้าใจในเนื้อหาที่เรียน ไม่สนใจบทเรียนผู้เรียน และความพร้อมของผู้เรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีทักษะประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่หลากหลาย ไม่ได้ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญเท่าที่ควร การคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลยังมีน้อย ตัวนักเรียนที่มีความสนใจต่อบทเรียนและการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมมีไม่มากเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของสุนิรัตน์ จันทรรัก (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขตบ้านบึง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า ระดับปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ครูยังขาดทักษะในการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย และตัวครูผู้สอนยังไม่มีความเข้าใจอย่างเพียงพอ ยังคงใช้รูปแบบการสอนแบบเดิมครูเป็นผู้มีบทบาทหลักในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่เพียงผู้เดียว

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลเทียบโอนการเรียนรู้ เป็นการกำหนดแนวทางในการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล ให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา และมีการเทียบโอนความรู้ ประสบการณ์และ ผลการเรียนรู้จากสถานศึกษาอื่น ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด จากการศึกษา พบว่า ด้านการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนการเรียนรู้ มีปัญหา คือ การวัดผล ประเมินผลไม่มีความหลากหลาย ครูยังไม่เข้าใจแนวทางการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนการเรียนรู้อย่างแท้จริง ขาดความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับ การวัดผล ประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีไม่ได้จบด้านการวัดผล ประเมินผล ยังทำหน้าที่ได้ไม่ดีทางวิชาการพอ ครูผู้สอนทำหน้าที่แทน จึงส่งผลให้มีปัญหา ด้านการวัดผล ประเมินผล สอดคล้องกับงานวิจัยของสอนมาลิม ไชยะลาด (2559) ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเวียงจันทร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า ครูอาจมีแบบทดสอบเพื่อวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล แต่ขณะเดียวกันครูผู้สอนในโรงเรียนยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับ ระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา ซึ่งในส่วนนี้ครูทุกคนในโรงเรียนต้องได้รับการอบรมเพิ่มความรู้เกี่ยวกับระเบียบวิธี การวัดและประเมินผลการศึกษา แต่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ให้เกรดหรือคะแนนนักเรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกระทรวงศึกษาธิการและกีฬาเท่านั้น โดยไม่ได้ประเมินผลการเรียนตามสภาพจริง

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการเรียน การสอนและแก้ปัญหาการเรียนการสอนของครูในแต่ละวิชา เพื่อแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียนและทำให้ การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น จากการศึกษา พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา มีปัญหา คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนน้อย และไม่ได้ส่งเสริมให้ครูผู้สอนให้ทำวิจัยเพื่อนำผลมาพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการวิจัยมีขั้นตอนที่ต้องทำความเข้าใจระดับหนึ่ง และครูผู้สอนหลายคนไม่ได้ เข้าอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของพิรดา ฤาชา (2554) ได้ศึกษาปัญหา และแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนนิคมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ในด้านการวิจัยในชั้นเรียน ครูไม่ได้รับการอบรมในเรื่องของการทำวิจัยในชั้นเรียน ครูไม่มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัย ครูส่วนใหญ่ไม่นำการวิจัยในชั้นเรียนของผู้อื่นมาแก้ปัญหาในการเรียนการสอน

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นการส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ สื่อที่ดี สามารถ ดึงความสนใจของผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการศึกษา พบว่า

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีปัญหา คือ งบประมาณมีไม่เพียงพอ สื่อมีราคาแพง ไม่มีครูคอมพิวเตอร์ ครูไม่ให้ความสำคัญในการทำสื่อเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการทำสื่อ นวัตกรรมส่วนใหญ่แล้ว ต้องใช้คอมพิวเตอร์เป็นอุปกรณ์ช่วย แต่ทางโรงเรียนยังไม่ได้รับครูเอกคอมพิวเตอร์เพิ่ม และครูมีภาระงานอื่นมากอยู่แล้ว จึงยังคงใช้หนังสือเป็นสื่อหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของบังอร ศรีตะพัสโต (2556) ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากสื่อ นวัตกรรมใหม่ ๆ มีราคาแพง ครูไม่มีเวลาผลิตสื่อ เนื่องจากโรงเรียนมีกิจกรรมมากมาย อีกประการหนึ่งจำนวนนักเรียนต่อห้องมีมากเกินไป ทำให้การดำเนินการดังกล่าวยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และเขตพื้นที่การศึกษาที่ใกล้เคียง สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ จากการศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีปัญหา คือ ไม่มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน บางแห่งมีความชำรุดทรุดโทรมไม่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และปัจจัยด้านเวลาและระยะทางอันจำกัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่มีการสำรวจและดูแลรักษาแหล่งเรียนรู้อย่างเป็นระบบ บางแห่งก็อยู่ไกล ไม่สามารถเดินทางไปได้ด้วยเวลาอันจำกัด สอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรี ประสิทธิ์ธินาวา (2555) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด พบว่า ปัญหาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนขาดการกำกับติดตามและการประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ ผู้บริหารและครูภายในโรงเรียนใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ไม่เต็มที่

7. ด้านการนิเทศการศึกษา เป็นการนิเทศงานด้านวิชาการ และการเรียนการสอน ในสถานศึกษา โดยเป็นการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีการติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ จากการศึกษาพบว่าด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหา คือ ในระดับสถานศึกษา ความพร้อมด้านบุคลากรที่มีความรู้ในงานนิเทศงานวิชาการมีไม่เพียงพอ การนิเทศเน้นหลักการวิชาการมากเกินไป ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ความเข้าใจระหว่างสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาไม่ตรงกัน ขาดการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเห็นคุณค่าหรือประโยชน์ของการนิเทศจากเขตพื้นที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูรู้สึกถูกกดดันจากการถูกนิเทศเหมือนเป็นการจับผิดตนเอง และไม่เห็นคุณค่าหรือประโยชน์ของการนิเทศจากเขตพื้นที่การศึกษา

สอดคล้องกับงานวิจัยของธีรศักดิ์ อาษา (2554) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการนิเทศภายใน การจัดอบรมบุคลากรที่รับผิดชอบในการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาความรู้ เทคนิคและวิธีการนิเทศเพื่อให้ความพร้อมที่จะให้คำปรึกษา และช่วยเหลือในด้านการจัดการเรียนการสอนแก่ครู มีความสำคัญเป็นอันดับแรก

8. ด้านการแนะแนวการศึกษา เป็นการแนะแนวทางวิชาการ ในสถานศึกษาที่เชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน โดยเป็นความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา ให้การแนะแนวทางการศึกษาแก่ผู้เรียน จากการศึกษา พบว่า ด้านการแนะแนวการศึกษา มีปัญหา คือ ความร่วมมือในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างครูกับผู้บริหารของนักเรียนน้อยเกินไป ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจงานแนะแนวไม่เพียงพอ ไม่มีทักษะประสบการณ์ในการแนะแนวการศึกษา ทำให้งานแนะแนวยังไม่มีความชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนไม่ได้จบการศึกษาทางด้านแนะแนวมาโดยตรง จึงไม่มีความรู้ ความเข้าใจงานแนะแนวที่ถูกต้องชัดเจน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติารีย์ ไชยชิน (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาด้านการแนะแนวการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบแนะแนว โรงเรียนไม่มีการจัดระบบการแนะแนวทางการศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานแนะแนวส่วนใหญ่เป็นครูประจำชั้น เป็นผู้ดำเนินการทำให้การดำเนินการรวมถึงกลวิธีที่ใช้ในการแนะแนวยังไม่ประสบสำเร็จ

9. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นการจัดโครงสร้างองค์กร ให้รองรับระบบประกันคุณภาพภายใน โดยมีการวางแผน เตรียมความพร้อม ติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการประสานความร่วมมือกับเขตพื้นที่การศึกษา จากการศึกษา พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีปัญหา คือ การส่งเสริมให้ครูเตรียมความพร้อมก่อนการประเมินจากการประกันคุณภาพภายในน้อย ครูส่วนใหญ่ไม่มีความเข้าใจในระบบการทำงานของการประกันคุณภาพจัดเก็บงานไม่เป็นระบบ ความต่อเนื่องของเขตพื้นที่การศึกษาที่ต้องคอยติดตามประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายในน้อยเกินไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูได้รับการอบรมงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไม่ทั่วถึง ส่วนมากจึงไม่เข้าใจระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาดีพอ และศึกษานิเทศก์หนึ่งคนดูแลหลายโรงเรียน จึงเกิดความไม่ต่อเนื่องของเขตพื้นที่การศึกษาที่กับ โรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมส่วน ภูวงษ์ยางนอก (2554) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

จันทบุรี เขต 1 พบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากโรงเรียนมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่ตรงตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ บุคลากรไม่มีความรู้ในการประกันคุณภาพภายใน

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน เป็นการสำรวจความต้องการสนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน ส่งเสริมให้ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างครอบครัว ชุมชน ท้องถิ่น จากการศึกษาพบว่า ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีปัญหา คือ ขาดความร่วมมือจากชุมชน การประสานงานในด้านงานวิชาการแก่ชุมชนมีน้อยมาก ไม่มีการสื่อสารอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะคนชุมชนมีการศึกษาไม่สูงนัก มุ่งทำงานหาเลี้ยงครอบครัว ไม่ได้สนใจเกี่ยวกับงานวิชาการของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของภวนัย บัณฑิต (2559) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาไม่มีการสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการแก่ชุมชน และขาดการส่งเสริมให้ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการของสถานศึกษา

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น เป็นการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นทั้งภายในเขตพื้นที่การศึกษา และต่างเขตพื้นที่ สร้างเครือข่ายในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ จากการศึกษา พบว่า ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น มีปัญหา คือ การประสานความร่วมมือและความใส่ใจในการพัฒนาวิชาการร่วมกับสถาบันการศึกษาอื่นมีน้อยเกินไป ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูมุ่งแต่การสอนเพียงเป็นหลัก และภาระงานประจำมีมากอยู่แล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของธีระพงษ์ สืบโสดา (2558) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า การประสานงานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนางานน้อยจนเกินไป ส่งผลให้ปัญหาการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น โดยรวมและรายข้อทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง

12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เป็นการสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา ความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กรอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการ และพัฒนาคุณภาพในการเรียนรู้ และจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรที่จัดการศึกษา จากการศึกษา พบว่า ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษามีปัญหา คือ ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานสำรวจความต้องการ ในด้านการสนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีน้อยเกินไป ชุมชนให้ความร่วมมือไม่มากเท่าที่ควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะไม่มีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานสำรวจความต้องการแก่ชุมชน และขาดการประสานงานให้ชุมชนหรือหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาเข้ามาส่วนร่วมในกิจกรรมวิชาการร่วมกับโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตติารีย์ ไชยชิน (2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนกลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า ปัญหาด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยอันดับแรก ได้แก่ ด้านการสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากการศึกษาวิจัยปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนบ้านหนองปรือ ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 12 ด้าน สามารถสรุปเป็นแนวทางการพัฒนาเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ โดยแบ่งเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรกระตุ้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จัดอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรก่อนนำไปใช้
2. ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ควรจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คำนึงถึงความสามารถของแต่ละคน จัดอบรมเชิงปฏิบัติการหรือสนับสนุนให้ครูพัฒนากระบวนการเรียนการสอน ให้ครูได้มีการพัฒนาการเรียนการสอนที่หลากหลาย
3. ด้านวัดผล ประเมินผลเทียบโอนผลการเรียน ควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผล เทียบโอนผลการเรียน และมีการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล
4. ด้านวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรพัฒนาให้ครูเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนให้ทำวิจัยเพื่อนำมาพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอน และแก้ปัญหาการเรียนรู้อของผู้เรียน

5. ด้านพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ควรจัดหา จัดทำสื่อที่เหมาะสม ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อ พัฒนาครูผู้สอนให้มีทักษะด้านเทคโนโลยี ส่งเสริมให้ครูเห็นความสำคัญของการผลิตสื่อ
6. ด้านพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้มีการสำรวจ พัฒนา มอบหมายผู้ดูแลรับผิดชอบ คอยบำรุงรักษาแหล่งเรียนรู้ให้มีสภาพพร้อมใช้ ผู้บริหารและครูผู้สอน ควรนำผู้เรียนมาใช้แหล่งเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ และเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่มีช่วงวัยต่างกัน เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้
7. ด้านนิเทศการศึกษา ควรอบรมให้ครูมีความรู้ในงานนิเทศ ส่งเสริมให้เห็นประโยชน์ของการของานนิเทศก์ และสามารถนำผลการนิเทศก์ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
8. ด้านแนะแนวการศึกษา ควรสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครูกับผู้ปกครอง ของนักเรียน แก้ไข หาแนวทางช่วยเหลือและส่งเสริมผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจงานแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างชัดเจน
9. ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ควรจัด โครงสร้างองค์กร ให้รองรับระบบประกันคุณภาพภายใน โดยจัดวางตัวบุคคลให้มีหน้าที่รับผิดชอบชัดเจน โดยมีการวางแผน เตรียมความพร้อมของเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ มีการติดตาม ตรวจสอบ ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจระบบประกันคุณภาพภายใน โดยประสานความร่วมมือกับเขตพื้นที่การศึกษา
10. ด้านส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ควรสำรวจความต้องการทางวิชาการ ของผู้ปกครอง ชุมชน และส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา เชิญชวน ผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการด้านต่าง ๆ ให้แก่ ผู้เรียนผู้ปกครองและชุมชน
11. ด้านประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น ควรส่งเสริม ให้ครูพัฒนางานวิชาการร่วมกับสถานศึกษาภายนอก จัดหาช่องทางให้ครูมีโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาร่วมกับสถานศึกษาอื่น ผู้บริหารควรสร้างเครือข่ายทางวิชาการกับสถานศึกษาอื่น หรือองค์กรต่าง ๆ ที่สามารถพัฒนางานด้านวิชาการได้
12. ด้านส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สถานศึกษาควรสำรวจและศึกษาข้อมูลการจัดการศึกษา ความต้องการ ในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กรอื่นที่จัดการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรที่จัดการศึกษา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1
2. ควรศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีขนาดเดียวกัน เพื่อจะได้เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการว่าแตกต่างกันหรือไม่
3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ทิพย์ พับบลิชัน.
- กรรณิกา อินทเว. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ก). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ข). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ
พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- แจ่มใส กรมรินทร์. (2556). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตารีย์ ไชยชิน. (2556). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
กลุ่มบ่อทอง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนกร แนวน้ำพอง. (2552). ปัญหาและแนวทางแก้ไข การปฏิบัติงานวิชาการของครูระดับ
ประถมศึกษา โรงเรียนในเขตอำเภอท่าคันโท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กาฬสินธุ์ เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรศักดิ์ อาษา. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีระพงษ์ สืบโสดา. (2558). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
เบญจมราชูทิศ จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17.
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์,
มหาวิทยาลัยบูรพา.

- บ้งอร ศรีตะพัสโส. (2556). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2535). *จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริม.
- พรรษา จุฑาบุตร. (2558). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของวิทยาลัยอาชีวศึกษาศรีราชา สังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิรดา ฤาษา. (2554). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนนิกมสร้างตนเอง จังหวัดระยอง*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพศาล วรคำ. (2555). *หลักการวิจัยทางการศึกษา*. มหาสารคาม: ตักสิราการพิมพ์.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2551). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. ชลบุรี: มนต์รี.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2550). *การจัดและการบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กวนัย ปัฐพี. (2559). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มศรีราชา สังกัดสำนักงานพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มยุรฉัตร เหล่าแล. (2555). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีสิริเกศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌม เขต 28*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มยุรี ประสิทธิ์ธินาวา. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเทศบาลชุมชนวิมลวิทยา จังหวัดตราด*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2552). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: นำสินโฆษณา.

- ศิริกาญจน์ ฉายปาน. (2556). *ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย สถานศึกษาในอำเภอบ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สมส่วน ภูวงษ์ภายนอก. (2554). *ปัญหาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สอนมาลิม ไชยะลาด. (2559). *สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเวียงจันทร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). *การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ไทยร่มเกล้า.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (2558). *ข้อมูลพื้นฐาน. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.*
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (2559). *ข้อมูลพื้นฐาน. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.*
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา แบบอิงมาตรฐาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).*
- สำนักนายกรัฐมนตรื. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.*
- สุนิรัตน์ จันทรรัก. (2555). *ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสหวิทยาเขตบ้านบึง 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- เอกพจน์ โพธิวรรณ. (2557). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- Chester, N. M. (1996). *An introduction to school administration: Selection reading.* New York: McMilan.

- Goodhart, W. H. (1991). The instrument and expressive characteristics of public secondary school and effectiveness. *Dissertation Abstracts International*, 51(7), 2214-A.
- Hornig, E., Klasik, D., & Loeb, S. (2010). Principal's time use and school effectiveness. *American Journal of Education*, 116(4), 491-523.
- Robinson, V. M., Lloyd, C. A., & Rowe, K. J. (2008). *The impact of leadership on student outcomes: An analysis of the differential effects of leadership types*. Educational Administration Quarterly.
- UNESCO. (2000). *Strategies and procedures in developing and implementing curriculum*. The Unesco Regional Office for Education in Asia and Oceania Bangkok.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.1221

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

25 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย นายปรกรณ์ เพือกโสภา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสนิสิต 58920864 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน บ้านหนองปรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.1222

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

28 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย นายปกรณ์ เผือกโสภา นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสบัณฑิต 58920864 ได้รับความเห็นชอบ ให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน บ้านหนองปรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยอยู่ในความควบคุมดูแล ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชา การบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)   สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์. 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ.6218.8/ ว.1223

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

30 พฤศจิกายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย นายปกรณ์ เผือกโสภานิ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา รหัสนิต 58920864 ได้รับความเห็นชอบให้ทำงานนิพนธ์ เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)   สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์งานวิจัย

เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านหนองปรือ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....

วันที่สัมภาษณ์.....เวลา.....

เพศ.....อายุ.....ปี ศาสนา.....

ตำแหน่ง.....ระดับการศึกษา.....

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
โรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 12 ด้าน คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

1. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีอะไรบ้าง

1.1 ปัญหาการพัฒนาหลักสูตร มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

1.2 ปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

1.3 ปัญหาการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

1.4 อื่น ๆ

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีอะไรบ้าง

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.2 การนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ควรมีแนวทางการพัฒนา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.3 การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.4 อื่น ๆ

.....

.....

.....

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้มีอะไรบ้าง

3.1 ปัญหาการจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3.2 ปัญหาการสรุปองค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

3.3 อื่น ๆ

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีอะไรบ้าง

4.1 การจัดกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจผู้เรียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4.2 การสรุปองค์ความรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4.3 อื่น ๆ

.....

.....

.....

ด้านการวัดผล ประเมินผลเทียบโอนการเรียน

5. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการวัดผล ประเมินผลเทียบ โอนการเรียน มีอะไรบ้าง

5.1 ปัญหาการกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษา
ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

5.2 ปัญหาการจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

5.3 ปัญหาการเทียบ โอนความรู้ มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

5.4 อื่น ๆ

.....

.....

.....

6. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาด้านการวัดผล ประเมินผล เทียบโอนการเรียนรู้ มีอะไรบ้าง

6.1 การกำหนดแนวทางการวัดผล และประเมินผลของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

6.2 การจัดทำแผนการวัดผลประเมินผล ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

6.3 การเทียบโอนความรู้ ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

6.4 อื่น ๆ

.....
.....
.....

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

7. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีอะไรบ้าง

7.1 ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูมีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

7.2 อื่น ๆ

.....
.....
.....

8. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีอะไรบ้าง

8.1 การทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

8.2 อื่น ๆ

.....
.....
.....

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

9. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีอะไรบ้าง

9.1 ปัญหาการจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

9.2 อื่น ๆ

.....
.....
.....

10. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีอะไรบ้าง

10.1 การจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่เหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

10.2 อื่น ๆ

.....
.....
.....

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

11. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีอะไรบ้าง

11.1 ปัญหาการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษานอกสถานศึกษา มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

11.2 ปัญหาการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษานอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

11.3 อื่น ๆ

.....

.....

.....

12. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีอะไรบ้าง

12.1 การสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษานอกสถานศึกษา ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

12.2 การใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในสถานศึกษานอกสถานศึกษา ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

12.3 อื่น ๆ

.....

.....

.....

ด้านการนิเทศการศึกษา

13. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการนิเทศการศึกษา มีอะไรบ้าง

13.1 ปัญหาการนิเทศงานวิชาการระดับสถานศึกษา มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

13.2 ปัญหาการนิเทศงานวิชาการระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

13.3 อื่น ๆ

.....
.....
.....

14. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาด้านการนิเทศการศึกษา มีอะไรบ้าง

14.1 การนิเทศงานวิชาการระดับสถานศึกษา ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

14.2 การนิเทศงานวิชาการระดับเขตพื้นที่การศึกษา ควรมีแนวทางการพัฒนา
อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

14.3 อื่น ๆ

.....
.....
.....

ด้านการแนะแนวการศึกษา

15. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการแนะแนวการศึกษา มีอะไรบ้าง

15.1 ปัญหาการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

15.2 ปัญหาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

15.3 อื่น ๆ

.....
.....
.....

16. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาด้านการแนะแนวการศึกษา มีอะไรบ้าง

16.1 การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

16.2 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการแนะแนวกับสถานศึกษาอื่น ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

16.3 อื่น ๆ

.....
.....
.....

ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

17. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มีอะไรบ้าง

17.1 ปัญหาการจัดโครงสร้างองค์กรให้รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

17.2 ปัญหาการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายใน

โดยบุคลากรของสถานศึกษา มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

17.3 ปัญหาการประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายใน

โดยสำนักงานเขตพื้นที่ มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

17.4 อื่น ๆ

.....
.....
.....

18. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา มีอะไรบ้าง

18.1 การจัดโครงสร้างองค์กรให้รองรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

18.2 การประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายในโดยบุคลากร
ของสถานศึกษา ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

18.3 การประเมิน ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาภายในโดยสำนักงาน
เขตพื้นที่ ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

18.4 อื่น ๆ

.....
.....
.....

ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

19. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีอะไรบ้าง

19.1 ปัญหาการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการ
ของชุมชน มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

19.2 ปัญหา การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม
ทางวิชาการของสถานศึกษา มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

19.3 อื่น ๆ

.....
.....
.....

20. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีอะไรบ้าง

20.1 การจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

20.2 การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการของสถานศึกษา ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

20.3 อื่น ๆ

.....
.....
.....

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น

21. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันศึกษาอื่น มีอะไรบ้าง

21.1 ปัญหาการร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ๆ มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

21.2 ปัญหาการสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

21.3 อื่น ๆ

.....
.....
.....

22. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ
กับสถาบันศึกษาอื่น มีอะไรบ้าง

22.1 การร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ๆ ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

22.2 การสร้างความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ควรมี
แนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

22.3 อื่น ๆ

.....
.....
.....

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

23. ท่านคิดว่าปัญหาด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว
องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีอะไรบ้าง

23.1 ปัญหาการสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัว
องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีอะไรบ้าง

.....
.....
.....

23.2 ปัญหาการกำหนดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

23.3 ปัญหาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

23.4 อื่น ๆ

.....

.....

.....

24. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนาด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีอะไรบ้าง

24.1 การสำรวจความต้องการ สนับสนุนงานวิชาการของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

24.2 การกำหนดให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

24.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ควรมีแนวทางการพัฒนาอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

24.4 อื่น ๆ

.....

.....

.....

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายปกรณ์ เฟือกโสภา
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2520
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 415 หมู่ที่ 3 ตำบลหนองซาก อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2555	ครูผู้ช่วยโรงเรียนบ้านห้วยกุ่ม (ประสานราษฎร์วิทยา) อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	ครู คศ. 1 โรงเรียนบ้านหนองปรือ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2544	ศิลปศาสตรบัณฑิต (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2554	ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา